

PODSUMOWANIE

**sporządzone zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r.
o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,
udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na
środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112)
do „Programu Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029”
wraz z prognozą oddziaływania na środowisko**

1 Podstawa formalno-prawna opracowania.

Podstawę prawną do opracowania Programu Ochrony Środowiska stanowi art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.).

Do opracowywania „Programu Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029” przystąpiono w 2024 r.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) do przyjętego programu dołącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opinie właściwych organów (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego);
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Przyjęty dokument wraz z podsumowaniem przekazany zostanie Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Podkarpackiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

2 Ramowy przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegało w trzech etapach:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych opinii oraz zapewnienie udziału społeczeństwa w opiniowaniu.

3 Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.

Dla sporządzenia dokumentu „Programu Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029” koniecznym było przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem znak WOOŚ.411.2.6.2024.AP.3 z dnia 24 września 2024 r. oraz Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem znak SNZ.9020.2.11.2024.AL z dnia 6 września 2024 r. określili zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w *Prognozie oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029*.

4 Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy, zgodnie ze szczegółowym zakresem uzgodnionym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Podkarpackim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

5 Opinie właściwych organów

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projekt Programu wraz z prognozą został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie – pismem z dnia 28 listopada 2024 r., znak: WOOŚ.410.5.10.2024.AP.8 po uwzględnieniu poniższej uwagi:

„W Prognozie oddziaływania na środowisko do projektu ww. Programu dla wskazanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP), należy określić czy znajdują się w wykazach obszarów chronionych, wymienionych w art. 317 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r., poz. 1087 ze zm.) wraz z ich wskazaniem.”

Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny nie wniósł uwag do przedłożonych dokumentów i pozytywnie zaopiniował Program wraz z prognozą pismem z dnia 4 listopada 2024 r., znak: SNZ.9020.3.15.2024.RD.

Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie pozytywnie zaopiniował „Program Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029” – uchwała nr 50/1302/24 z dnia 18 listopada 2024 r.

6 Zapewnienie udziału społeczeństwa w opiniowaniu

Zgodnie z zapisami art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.) w odniesieniu do art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 r., poz. 1112) Prezydent Miasta Rzeszowa zapewnił mieszkańcom miasta udział w tworzeniu tego opracowania poprzez poddanie go konsultacjom społecznym. Obwieszczeniem z dnia 28 października 2024 r. udostępniono informację o możliwości zapoznania się z „Programem Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Rzeszowa. Obwieszczenie o wyłożeniu do konsultacji projektu dokumentu umieszczone zostało na tablicy ogłoszeń Wydziału Klimatu i Środowiska, Elektronicznej Tablicy Ogłoszeń oraz Ekoportalu. Informacja o konsultacjach była również zamieszczona w gazecie Nowiny.

Dokumenty dostępne były do wglądu w wersji elektronicznej jako załączniki pod obwieszczeniem, a także w wersji papierowej w Wydziale Klimatu i Środowiska Urzędu Miasta Rzeszowa, ul. Rynek 7 od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 15:30.

Uwagi i wnioski do Programu oraz Prognozy mogły być wnoszone:

- w formie pisemnej na adres Urzędu Miasta Rzeszowa;
- ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Miasta Rzeszowa,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: agnieszka.sycz@erzeszow.pl

Uwagi i wnioski należało składać w terminie od 28 października 2024 r. do dnia 18 listopada 2024 r. Do projektu Programu oraz Prognozy, ww. terminie wniesiono 16 wniosków, w których zestawiono łącznie 80 uwag. W poniższej tabeli zestawiono wszystkie uwagi wraz ze sposobem ich rozpatrzenia.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
1	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej s.118	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe”	Składam wniosek o wykreślenie przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej z Prognozy OOS POŚ Rzeszów.	Realizacja wiaduktu nad torami, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową, oznacza poważne zagrożenie dla jakości życia mieszkańców miasta. Tysiące pojazdów, które codziennie będą korzystać z tej przeprawy, spowodują wzrost emisji spalin, w tym tlenków azotu, oraz zwiększenie hałasu w gęsto zaludnionych rejonach. Inwestycja ta jest w sprzeczności z potrzebami współczesnych miast, które dążą do ograniczenia ruchu samochodowego w centrum, ochrony środowiska i poprawy warunków życia. Taka inwestycja nie rozwiązuje problemów komunikacyjnych, lecz jedynie przenosi korki na inne rejony miasta – w tym wypadku wprost do centrum. W czasach, gdy walka o czyste powietrze i redukcję emisji jest kluczowa, budowa takiego wiaduktu jest nie do przyjęcia. Apeluję o rezygnację z tego projektu w Programie Ochrony Środowiska.	NIEUWZGLĘDNIONO POŚ dla miasta Rzeszowa musi być spójny z dokumentami strategicznymi – lokalnymi i regionalnymi. Wskazane inwestycje drogowe, w tym przedsięwzięcie polegające na budowie wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej są zgodne z dokumentami strategicznymi obowiązującymi na terenie miasta oraz województwa podkarpackiego, m.in.: 1) „Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2024–2027 z perspektywą do 2031 r.”: ZH 2.1. Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, pokryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów) i utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym ZH 2.5. Budowa dróg rozbudowa, przebudowa odcinków dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych 2) Program Strategiczny Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030 Cel podstawowy 2. Transportowa spójność wewnętrzna Zwiększenie powiązań transportowych w regionie, w tym likwidowanie obszarów wykluczenia transportowego spowodowanego niskim zaludnieniem, obszarami górzystymi, obszarami o niskiej skali zatrudniania 3) „Strategia Rozwoju Miasta Rzeszowa do roku 2025”:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
					Cele szczegółowe dla celu głównego: C.3. Mobilność miejska i infrastruktura – Rozwój i poprawa funkcjonowania systemu komunikacji i infrastruktury technicznej Dobre skomunikowanie drogowe Rzeszowa z południowo-wschodnią częścią ROF i południowo-wschodnią częścią województwa Wpisane do POŚ inwestycje drogowe zostały zaplanowane do realizacji przez właściwe jednostki w przyszłości jako scenariusze rozwoju układu drogowego na terenie miasta. Niezależnie od umieszczenia danej inwestycji w POŚ, każdorazowo będą musiały one uzyskać pozwolenia na budowę, a w konkretnych przypadkach (w zależności od rodzaju, skali, charakterystyki) również decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedzona stosowną procedurą określa warunki realizacji konkretnych inwestycji, oceniając jej wpływ na wszelkie aspekty ochrony środowiska (jakość powietrza, klimat akustyczny, gospodarka odpadami, gospodarka wodno-ściekowa, przyroda) oraz zdrowie i życie ludzi, zarówno na etapie jej realizacji, jak i eksploatacji. Wskazuje również rozwiązania chroniące środowisko, tak by realizacja inwestycji wiązała się z jak najmniejszym oddziaływaniem. Wpisanie do POŚ przedmiotowego działania nie daje gwarancji realizacji go w kolejnych latach, podobnie jak jego usunięcie z projektowanego dokumentu nie oznacza, że zadanie nie będzie

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
					realizowane. Zaznaczyć należy, że inwestycje drogowe wskazane zostały jako inwestycje wspierające inwestycje ograniczające emisję komunikacyjną i właściwie zrealizowane służyć będą nie tylko usprawnieniu ruchu samochodowego, ale zrównoważonej, bezpiecznej mobilności miejskiej uwzględniającej wszystkich uczestników ruchu, przede wszystkim pieszych, rowerzystów i komunikację zbiorową.
2	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 S. 113 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego s. 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Składam wniosek o usunięcie z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji „Budowa wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej”, gdyż nie jest ona zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz jest sprzeczna z ogólnopolskimi wytycznymi w tym zakresie.	Budowa wiaduktu, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową, jest sprzeczna z zasadami ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Inwestycja ta przyczyni się do nasilenia hałasu w gęsto zaludnionej okolicy, wpływając negatywnie na komfort życia mieszkańców. Co więcej, planowany ruch na poziomie 16 tysięcy pojazdów dziennie zwiększy emisję zanieczyszczeń powietrza, w tym szkodliwych tlenków azotu, zagrażających zdrowiu mieszkańców, zwłaszcza dzieci i seniorów. Tego rodzaju inwestycja nie rozwiązuje problemów komunikacyjnych, lecz jedynie przenosi korki na inne rejony miasta. Ponadto zagraża historycznemu obszarowi stacji Rzeszów Staroniwa, którego degradacja oznaczałaby nieodwracalną stratę dla dziedzictwa kulturowego miasta.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.				
3	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Zagrożenie hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta Strona 114,	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Składam wniosek o uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 zasady nierealizowania nowych inwestycji, które generowałyby nadmierny hałas w centrum miasta, zamiast proponowania rozwiązań mających jedynie ograniczać – i to nieskutecznie – jego negatywne skutki.	Projektowanie ekranów akustycznych w centralnych obszarach miasta, jak w przypadku planowanego wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Hoffmanowej lub Pułaskiego, nie tylko zubaża estetykę przestrzeni, ale również stoi w sprzeczności z nowoczesnymi zasadami urbanistyki. Współczesne podejście do planowania miejskiego preferuje otwarte przestrzenie o wysokich walorach wizualnych, które są spójne z historycznym kontekstem. Budowa ekranów w takich miejscach świadczy o niezrozumieniu istoty zrównoważonego rozwoju przestrzeni miejskiej i jest symptomem, który wskazuje, że miasto nie rozumie idei zrównoważonego rozwoju, stawiając na inwestycje, które są przyczyną hałasu, a następnie stara się je nieskutecznie zamaskować przy użyciu ekranów.	NIEUWZGLĘDNIONO Zadanie dot. stosowania zabezpieczeń akustycznych jest zadaniem obligatoryjnym w Programach ochrony środowiska. Ponadto jest zadaniem spójnym z zadaniem ujętym w Programie Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego dotyczącym stosowania zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, pokryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów) i utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym Nie dotyczy ono jedynie planowanych inwestycji drogowych. Ma wesprzeć te obszary, które już teraz borykają się z uciążliwością występowania hałasu. Ekran akustyczny wskazany został jedynie jako przykład możliwych do zastosowania rozwiązań, ale zaznaczyć należy, że konkretne rozwiązania w omawianym obszarze będą każdorazowo analizowane pod kątem zasadności ich zastosowania, na co będą miały wpływ charakterystyczne uwarunkowania w danych lokalizacjach.
4.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s. 148 11.7. Zabytki oraz dobra materialne	Działania wyznaczone w projekcie POŚ dla Miasta Rzeszowa mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	Planowana budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej negatywnie wpłynie na zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa z 1890 roku, naruszając jego unikalny	Planowana budowa wiaduktu nad torami, łączącego ulice Hoffmanową i Wyspiańskiego, stanowi poważne zagrożenie dla integralności zabytkowego zespołu budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa. Kompleks ten, wzniesiony przez Austro-Węgierskie	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
			krajobraz kulturowy. Realizacja tego projektu grozi także wyburzeniem zabytkowych budynków, co stanowi realne zagrożenie dla historycznej architektury tego miejsca.	Koleje Państwowe pod koniec XIX wieku, jest jednym z najważniejszych elementów dziedzictwa historycznego miasta. Projekt inwestycyjny może nie tylko zniszczyć te budynki, ale również zakłócić spójność urbanistyczną tej części Rzeszowa, prowadząc do nieodwracalnej utraty wartości historycznych i przestrzennych tego obszaru.	
5.	Program Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029 Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Obszar: Pkt. Ochrona klimatu i jakości powietrza (OP) Cel: Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza, oraz adaptacja do zmian klimatu Kierunek interwencji: Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego Strona 113	Zadanie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Wykreślenie zadania	Budowa wiaduktu nie stanowi inwestycji ograniczającej emisję komunikacyjną. Zasadniczo wprowadza zachętę do używania osobowych pojazdów samochodowych do celów komunikacyjnych zamiast środków komunikacji publicznej. Budowa i eksploatacja planowanego wiaduktu w środku osiedla mieszkalnego stanowi zaprzeczenie idei zrównoważonego rozwoju, w którym ograniczenie ruchu emisyjnego indywidulanego ruchu samochodowego w mieście jest kluczowe.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
6.	Program Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ. Obszar: Pkt. Ochrona klimatu i jakości	Zadanie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Wykreślenie zadania	Jako konsekwencja wykreślenia zadania z tabeli 33	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	powietrza (OP) Cel: Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza, oraz adaptacja do zmian klimatu Kierunek interwencji: Wsparcie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego Strona 124				
7.	Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029 Tabela 31. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Miasta Rzeszowa. Strona 108	Działanie Lp. 23 Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Wykreślnie punktu	Wszystkie negatywne oddziaływania (w tym na klimat akustyczny) zostały określone jako chwilowe Z kolei – oddziaływanie na ludzi oraz powietrze zostało określone jako bezpośrednie i potencjalnie pozytywne. Trudno to rozumowo pogodzić z szacowanym ruchem samochodowym w ciągu komunikacyjnym planowanego wiaduktu.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
8.	Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029 Tabela 32. Opis oddziaływania działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Miasta Rzeszowa Strona 118	Przedsięwzięcie • Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Wykreślnie punktu	Opisane oddziaływanie, w szczególności długotrwała poprawa środowiska akustycznego oraz poprawa jakości powietrza nie może dotyczyć obszaru miasta, w którym nie występuje ruch samochodowy nawet w minimalnym stopniu odpowiadający planowanemu ruchowi pojazdów przez planowany wiadukt, w obszarze gęstej zabudowy mieszkalnej z ruchem o charakterze wyłącznie lokalnym.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
9.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji	Składam wniosek o wykreślenie przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego	Planowana budowa wiaduktu nad torami, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową, spowoduje wzrost emisji smogu transportowego	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	s.118	spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe"	lub Hoffmanowej z Prognozy OOS POŚ Rzeszów.	i hałasu, co negatywnie wpłynie na zdrowie mieszkańców, zwłaszcza dzieci uczęszczających do pobliskich szkół, ale także mieszkańców osiedla Pułaskiego. Prognozowany ruch na poziomie 16 tysięcy pojazdów dziennie oznacza trwałe i nasilające się zanieczyszczenie powietrza, w tym emisję szkodliwych tlenków azotu. Inwestycja ta stoi w sprzeczności z ideą zrównoważonego transportu, którego celem jest ograniczenie ruchu samochodowego w miastach, poprawa jakości powietrza oraz tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych. W kontekście obecnych wyzwań klimatycznych i konieczności dążenia do neutralności emisyjnej, realizacja tego projektu przyczyni się do dalszej degradacji środowiska miejskiego, pogarszając jakość życia mieszkańców i estetykę miasta. Z uwagi na powyższe, apeluję o wykreślenie tej inwestycji z Programu Ochrony Środowiska, jako sprzecznej z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz szkodliwej dla mieszkańców i środowiska.	
10.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 S. 113 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Składam wniosek o usunięcie z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji „Budowa wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej”, gdyż nie jest ona zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz jest sprzeczna z ogólnopolskimi wytycznymi w tym zakresie.	Planowana budowa wiaduktu łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową jest sprzeczna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Przede wszystkim taki obiekt generowałby znaczny hałas, obniżając jakość życia mieszkańców gęsto zaludnionej okolicy. Ponadto intensywny ruch samochodowy – szacowany na 16 tysięcy pojazdów dziennie – prowadziłby do zwiększenia emisji zanieczyszczeń, w tym szkodliwych tlenków azotu, co	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego s. 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.			stanowi zagrożenie dla zdrowia, zwłaszcza dzieci uczęszczających do okolicznych szkół oraz seniorów. Warto zauważyć, że budowa wiaduktu w centrum miasta nie rozwiąże problemu korków, lecz przeniesie go na inne obszary. Współczesne miasta dążące do zrównoważonego rozwoju ograniczają ruch samochodowy w centrach, zamiast go zwiększać. Dodatkowo projekt ten zagraża zabytkowemu obszarowi stacji Rzeszów Staroniwa, który powinien być poddany rewitalizacji, a nie degradacji przez nowe betonowe konstrukcje i niszczenie osi widokowych. Z uwagi na te argumenty realizacja wiaduktu jest niezgodna z celami ochrony środowiska i zasadami zrównoważonego rozwoju.	
11.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Zagrożenie hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta Strona 114,	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Składam wniosek o uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 zasady nierealizowania nowych inwestycji, które generowałyby nadmierny hałas w centrum miasta, zamiast proponowania rozwiązań mających jedynie ograniczać – i to nieskutecznie – jego negatywne skutki.	Budowa ekranów akustycznych w centrum miasta przy inwestycjach drogowych, takich jak planowany wiadukt nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Hoffmanowej lub Pułaskiego, negatywnie wpływa na estetykę przestrzeni. Nowoczesne zasady projektowania przestrzeni miejskiej stawiają na otwarte, przyjazne i zielone przestrzenie, które harmonijnie wpisują się w historyczny kontekst. Stawianie ekranów przy nowych inwestycjach w centrum jest symptomem złego projektowania niezgodnego ze zrównoważonym rozwojem.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 3.
12.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów	Działania wyznaczone	Planowana budowa wiaduktu nad	Planowana budowa wiaduktu nad torami, łączącego ulice Hoffmanową	NIEUWZGLĘDNIONO

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	s. 148 11.7. Zabytki oraz dobra materialne	w projekcie POŚ dla Miasta Rzeszowa mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej negatywnie wpłynie na zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa z 1890 roku, naruszając jego unikalny krajobraz kulturowy. Realizacja tego projektu grozi także wyburzeniem zabytkowych budynków, co stanowi realne zagrożenie dla historycznej architektury tego miejsca.	i Wyspiańskiego, doprowadziłaby do zniszczenia cennego zespołu budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa, będącego istotnym elementem historii miasta. Kompleks ten, powstały pod koniec XIX wieku, został wzniesiony przez Austriacko-Węgierskie Koleje Państwowe i stanowi unikalny przykład zabytkowej infrastruktury kolejowej. Realizacja inwestycji nie tylko doprowadziłaby do degradacji samych budynków, ale także naruszyłaby integralność urbanistyczną tej części miasta, co skutkowałoby utratą jej wartości historycznej i przestrzennej.	Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
13.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 113. 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ	Tworzenie warunków do rozwoju ruchu rowerowego poprzez rozbudowę systemu ścieżek rowerowych	To ogólnikowe zapisy, które nie mają żadnego konkretnego przełożenia na działania miasta w najbliższych latach. Wnoszę o przedstawienie konkretnego planu rozbudowy ścieżek rowerowych przy już istniejących trasach samochodowych, ponieważ miasto cierpi na ogromny deficyt spójnych, bezpiecznych tras rowerowych. Plany budowy dróg rowerowych powinny być priorytetem w planach ochrony środowiska. Jeśli chodzi o konkrety wnoszę o włączenie do Programu Ochrony Środowiska 2025-2029: - Budowę drogi rowerowej wzdłuż ul. Krakowskiej i al. Piłsudskiego - Budowę drogi rowerowej wzdłuż ul. Dąbrowskiego, Lisa-Kuli i al.	Zapis dotyczący „Tworzenia warunków do rozwoju ruchu rowerowego poprzez rozbudowę systemu ścieżek rowerowych” jest zbyt ogólnikowy i nie precyzuje żadnego konkretnego planu budowy infrastruktury rowerowej w Rzeszowie. Należy zatem uwzględnić ten problem także w analizie SWOT w odniesieniu do słabych stron miasta. Brak dobrze rozwiniętej sieci ścieżek rowerowych w centralnych częściach miasta stanowi poważny problem, zwłaszcza w kontekście nowoczesnych standardów zrównoważonego rozwoju miejskiego oraz niskoemisyjnego transportu, które są fundamentem polityki rozwoju współczesnych, ekologicznych miast. Politykę zrównoważonego rozwoju miejskiego precyzuje szereg dokumentów krajowych i unijnych. Proszę o zapoznanie się z tymi dokumentami przed projektowaniem planów ochrony środowiska. Autorów raportu odsyłam choćby do	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi dot. wykreślenia inwestycji drogowych znajduje się w pkt 1. Ogólne brzmienie zadania (brak zamkniętego katalogu dróg, przy których ścieżki rowerowe miałyby być realizowane) pozwoli na realizację jak największej liczby tego typu inwestycji. Planowane do realizacji inwestycje, w tym inwestycje drogowe projektowane są w taki sposób, aby jednocześnie realizować bezpieczną infrastrukturę dla uczestników ruchu, korzystających z alternatywnych form transportu, jak np. rowery. Zagadnienia związane z szeroko rozumianym transportem i mobilnością, takie jak jakość oświetlenia, stan dróg, chodników, ścieżek rowerowych, czy usprawnienie transportu zbiorowego będą

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
			Cieplińskiego - Budowę drogi rowerowej wzdłuż ul. Słowackiego - Budowę drogi rowerowej wzdłuż ul. Szopena i Targowej - Budowę drogi rowerowej wzdłuż ul. Langiewicza i Jagiellońskiej - Rozbudowę drogi rowerowej nad Wisłokiem do granicy z Gminą Boguchwała Jednocześnie wnoszę o wykreślenie wszystkich inwestycji drogowych dla samochodów zapisanych w planie Programu Ochrony Środowiska 2025-2029 jako niezgodnych z ogólnokrajowymi wytycznymi w tym zakresie.	dokumentu „Ruch pieszy, ruch rowerowy i korki uliczne”, a więc do Przewodnika projektodawcy dotyczącego korzystania z narzędzi FLOW podczas przeprowadzania ocen transportu multimodalnego. Tam znaleźć można szereg przystępnie opracowanych materiałów, które mogą pomóc zrozumieć, czym jest w istocie zrównoważony rozwój miejski. FLOW to projekt Komisji Europejskiej w zakresie badań i innowacji, skupiający się na korzystnym wpływie ruchu pieszego i ruchu rowerowego na ograniczanie zatłoczenia komunikacyjnego. Dokument ten jest dostępny publicznie. Reasumując uzasadnienie - w ramach programów unijnych wspierających rozwój niskoemisyjnych ośrodków miejskich podkreśla się, że transport rowerowy pieszy stanowią fundamentalne elementy działań na rzecz poprawy jakości powietrza oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Niezbędne jest zatem tworzenie niezależnych, bezpiecznych tras rowerowych, oddzielonych od ruchu samochodowego – również poprzez adaptację istniejących dróg, co uwzględnia także zwięźanie obecnie funkcjonujących dróg dla samochodów, aby tworzyć drogi dla rowerów. Takie działania pozwolą na ograniczenie dominacji ruchu samochodowego w centrum Rzeszowa i zapewnią rowerzystom bezpieczne warunki poruszania się. Takie procesy mają już za sobą duże miasta w Polsce, jak Warszawa, czy Kraków.	szczegółowo analizowane w SUMP (Planie zrównoważonej mobilności miejskiej).
14.	Program Ochrony Środowiska	Budowa wiaduktu nad torami	Wnoszę o wykreślenie	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub	NIEUWZGLĘDNIONO

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	2025-2029 Strona 113 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego oraz strona 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.	od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji „Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej” jako niezgodnej z ideą zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.	Hoffmanowej stoi w sprzeczności z zapisami dotyczącymi ochrony środowiska i idei zrównoważonego rozwoju miejskiego – a realizacja inwestycji w ramach Programu Ochrony Środowiska stoi w sprzeczności z ogólnopolskimi wytycznymi w tym zakresie. Inwestycja ta w istocie powodować będzie emisję smogu transportowego, będzie powodować hałas oraz przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska. W szczególności dotknie mieszkańców zlokalizowanych w pobliżu inwestycji, tamtejsze szkoły, przedszkola i jednostki edukacyjne, które znajdują się dosłownie obok planowanego przebiegu inwestycji. Realizacja tego wiaduktu narazi dzieci i młodzież na ekspozycję smogu transportowego. Przykro pisać tak oczywiste uzasadnienie dla szkodliwości realizacji tego przedsięwzięcia. Współczesne miasta dążą do ograniczenia ruchu samochodowego w centrach poprzez wdrażanie strategii takich jak zwężanie ulic, budowa ścieżek rowerowych oraz zatrzymywani ruchu samochodowego na obrzeżach, a nie przez prowadzenie go przez ścisłe centra i śródmieście. Zgodnie z zapisami unijnymi dotyczącymi mobilności miejskiej, właściwym celem jest promowanie zrównoważonych form transportu, takich jak rowery czy transport publiczny, oraz ograniczenie emisji spalin i hałasu w obszarach o dużym zagęszczeniu. Takie działania są kluczowe dla poprawy jakości życia mieszkańców i ochrony środowiska w miastach, a także są zgodne z polityką Unii Europejskiej. Proszę poprawić	Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				częstotliwość kursowania obecnych linii autobusowych w pierwszej kolejności, a nie budować wiadukty emitujące smog.	
15.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 113. 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ	Brak jakiegokolwiek zapisu dotyczącego ograniczania ruchu samochodowego w centrum i likwidacji miejsc parkingowych w centrum. Takie zapisy byłyby zgodne z celami i kierunkami interwencji w programach ochrony środowiska.	W ramach realizacji celów zrównoważonego rozwoju oraz poprawy jakości powietrza w Rzeszowie konieczne jest wprowadzenie konkretnych działań mających na celu ograniczenie ruchu samochodowego w centrum miasta. Likwidacja miejsc parkingowych w centralnych obszarach miasta stanowi istotny krok w kierunku zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza, redukcji hałasu oraz poprawy jakości przestrzeni publicznej.	Likwidacja miejsc parkingowych w centrum miasta jest kluczowym elementem strategii rozwoju przestrzeni miejskiej, której celem jest stworzenie warunków do rozwoju ruchu pieszego, rowerowego oraz zwiększenie powierzchni terenów zielonych. Zamiast inwestować w rozbudowę infrastruktury drogowej, co tylko sprzyja dalszemu uzależnieniu od samochodów, bardziej efektywnym rozwiązaniem jest ograniczenie dostępności miejsc parkingowych w centralnych częściach miasta. Tego typu działania, zmierzające do ograniczenia ruchu samochodowego, mają na celu poprawę jakości powietrza, zmniejszenie hałasu, a także zwiększenie przestrzeni publicznej, która może zostać przeznaczona na zieleń, miejsca rekreacji czy tereny spacerowe. Przykłady z innych europejskich miast pokazują, że likwidacja miejsc parkingowych w centrum przynosi wymierne korzyści. Na przykład w Amsterdamie, gdzie przestrzeń publiczna została zreorganizowana na korzyść pieszych i rowerzystów, wprowadzenie stref bez samochodów w ścisłym centrum znacząco poprawiło jakość życia mieszkańców, zmniejszając jednocześnie zanieczyszczenie powietrza i hałas. Podobne działania realizowane są w Kopenhadze, która jest jednym z liderów w zakresie polityki miejskiej promującej transport niskoemisyjny i zrównoważony. Likwidacja miejsc parkingowych w centralnych częściach miasta pozwoliła	NIEUWZGLĘDNIONO Zagadnienia związane z szeroko rozumianym transportem i mobilnością, takie jak jakość oświetlenia, stan dróg, chodników, ścieżek rowerowych, czy usprawnienie transportu zbiorowego, również kwestie dot. ograniczenia ruchu samochodowego w centrum oraz miejsc parkingowych będą szczegółowo analizowane w SUMP (Planie zrównoważonej mobilności miejskiej).

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				na stworzenie rozbudowanej sieci ścieżek rowerowych, co przyczyniło się do wzrostu liczby rowerzystów oraz poprawy jakości powietrza. Zgodnie z przepisami unijnymi dotyczącymi zrównoważonej mobilności, w tym z „Europejskim Zielonym Ładem” oraz dyrektywami w zakresie transportu i ochrony środowiska, miasta są zobowiązane do dążenia do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, ograniczenia hałasu oraz poprawy jakości przestrzeni miejskich. W ramach tych polityk, promowanie alternatywnych form transportu, takich jak rowery czy piesze ścieżki, stanowi priorytet, a ograniczenie dostępności dla samochodów w centrach miast jest jednym z kluczowych działań w kierunku realizacji celów klimatycznych Unii Europejskiej. Podobne inicjatywy są także wdrażane w wielu innych miastach, takich jak Barcelona (dokąd delegacje z Rzeszowa jeżdżą zresztą regularnie), gdzie planowanie przestrzenne wprowadziło strefy niskoemisyjne i likwidację parkingów na rzecz zwiększenia przestrzeni publicznej, a także w Paryżu, gdzie w wyniku decyzji o ograniczeniu parkowania w centrum miasta, przestrzeń została przeorganizowana na korzyść pieszych i rowerzystów, co znacząco wpłynęło na poprawę jakości życia w mieście. Choć takie rozwiązania mogą budzić opory u władz peryferyjnych miast, szczególnie w miastach, które nie mają długiej tradycji w zakresie	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				zrównoważonego rozwoju, to jednak ich skuteczność została udowodniona w innych europejskich miastach. Przeorganizowanie przestrzeni miejskiej na korzyść ruchu pieszego i rowerowego, a także zwiększenie terenów zielonych, staje się nie tylko odpowiedzią na problemy związane z transportem i ochroną środowiska, ale także na rosnące potrzeby społeczne, związane z poprawą jakości życia mieszkańców miast.	
16.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 114, Zagrożenie hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Wnoszę o uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska 2025-2029 zapisu, który zakłada nierozpoczynanie nowych inwestycji, które mogłyby generować zagrożenie hałasem w centrum miasta, zamiast wdrażania rozwiązań, które jedynie w sposób nieskuteczny próbują maskować to zagrożenie.	Jako mieszkaniowiec z niepokojem patrzę na plany wprowadzania ekranów akustycznych w centrum Rzeszowa, zwłaszcza w związku z inwestycjami drogowymi, takimi jak budowa wiaduktu nad torami między ul. Wyspiańskiego a ul. Hoffmanowej lub Pułaskiego. Takie rozwiązania nie tylko szpecą przestrzeń publiczną, ale też niszczą to, co stanowić powinno o wyjątkowym charakterze naszego miasta – niszczą jego otwartość, historię i estetykę. Władze miasta uchwaliły zresztą same dokument strategiczny: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa” – nawet tutaj miasto samo zaznacza, że ekrany akustyczne zaburzają krajobraz, naruszają ład przestrzenny i degradują widok na obiekty zabytkowe. Nie rozumiem, dlaczego miasto decyduje się na działania, które odcinają mieszkańców od ich przestrzeni miejskiej i wprowadzają chaos wizualny, zamiast skupić się na rozwiązaniach wspierających zrównoważony rozwój, takich jak zieleń miejska czy ograniczanie ruchu samochodowego. Proszę nie traktować ekranów	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 3.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				akustycznych jako sposobu na maskowanie złych inwestycji, które nie są zgodne z ochroną środowiska.	
17.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 110 Ochrona klimatu i jakości powietrza	Monitoring oraz zarządzanie jakością powietrza Monitoring i ocena jakości powietrza na terenie miasta Rzeszowa Podmiot odpowiedzialny GIOŚ RWMS w Rzeszowie	W ryzykach POŚ 2025-2029 nie wskazuje, że jednym z problemów z monitoringiem poziomu smogu w Rzeszowie jest niewystarczająca liczba stacji GIOŚ – na terenie miasta działają tylko cztery stacje pomiarowe, z czego tylko dwie monitorują ilość tlenków i dwutlenków azotu (a więc jeden z elementów smogu transportowego).	Normy zanieczyszczenia powietrza są notorycznie przekraczane w mieście – zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym, o czym informuje monitoring oparty o czujniki i aplikacje smogowe, których raport nie bierze pod uwagę. Miasto ma niewystarczającą metodologię do określania zanieczyszczenia powietrza i opiera się na niepełnych danych. Czujników GIOŚ jest po prostu za mało. Domowe czujniki badające stężenie pyłów w powietrzu także to potwierdzają.	NIEUWZGLĘDNIONO Monitoring jakości powietrza jest prowadzony w prawidłowy sposób, wynikający z przepisów obowiązującego prawa. Aktualne i archiwalne wyniki monitoringu powietrza udostępniane są przez Główny Inspektor Ochrony Środowiska poprzez dedykowany portal Jakość Powietrza (pod adresem powietrze.gios.gov.pl). Zgodnie z Raportem z rocznej oceny jakości powietrza w województwie podkarpackim sporządzonym przez GIOŚ, w latach 2022 i 2023 na terenie miasta nie zanotowano przekroczeń obowiązujących norm jakości powietrza, co pozwoliło na zakwalifikowanie strefy miasta Rzeszów do klasy A, uwzględniając takie zanieczyszczenia, jak: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5 oraz ołów, arsen, kadm, nikiel, benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10. Na terenie Rzeszowa, w ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, działa 75 czujników do pomiaru jakości powietrza: • 15 czujników w jednostkach oświatowych, • 14 czujników MZD, • 36 czujników INPOST, • 10 czujników Edukacyjnej Sieci Antysmogowej. Mieszkańcy mają bieżący dostęp do informacji o jakości powietrza na terenie

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
					miasta Na stronie https://www.erzeszow.pl/ jest odniesienie do mapy z lokalizacją czujników i bieżącym stanem jakości powietrza. Eko-patrol realizuje zadania w terenie z zakresu ochrony środowiska. Kontrolą objęte są gospodarstwa domowe, w których następuje spalanie paliw w instalacjach. W uzasadnionych przypadkach pobierane są próbki popiołu w celu potwierdzenia lub wykluczenia spalania substancji niedozwolonych wynikających z zapisów ustawy o odpadach. Dodatkowo w okresie zimowym przeprowadzane są kontrole zanieczyszczeń z kominów dronami.
18.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 110 Ochrona klimatu i jakości powietrza	Monitoring oraz zarządzanie jakością powietrza Ryzyka (punkt J): <i>Brak zainteresowanych Adresatów kampanii edukacyjnych</i> oraz <i>brak zainteresowania społecznego</i>	Brak informowania alertów miejskich o przekroczonych normach Brak spójnej polityki antysmogowej Bierność władz miasta w realizowaniu kampanii edukacyjnych	Obarczanie mieszkańców winą za „brak zainteresowania” smogiem to unikanie odpowiedzialności przez władze miasta, które powinny prowadzić proaktywną edukację społeczną. Jak można usprawiedliwiać brak skutecznych kampanii informacyjnych, zasłaniając się rzekomym brakiem zainteresowania społeczeństwa? Oczekuję od władz odpowiedzialnych działań edukacyjnych i regularnego informowania o dniach, gdy normy zanieczyszczenia są przekraczane oraz podjęcia rzetelnych kampanii informujących o zagrożeniach płynących ze smogu, także transportowego.	NIEUWZGLĘDNIONO Rubryka J „Ryzyka” w tabeli nr 33 ma na celu przedstawić sytuację, które w przyszłości mogą wpłynąć na brak skutecznej realizacji danego zadania. Kolumna ta nie określa stanu obecnego. Miasto na bieżąco realizuje zadania dotyczące edukacji, czego przykładem są: -zakup usługi prezentacji danych wraz z montażem 15 Ekosłupków na terenach jednostek oświatowych. W ramach tego zadania przeprowadzanych jest 45 szkoleń w szkołach podstawowych dla uczniów klas 6-8, - przeprowadzane są „Akcje pomiarów zanieczyszczeń z kominów z wykorzystaniem bezzałogowego statku powietrznego”, -Przeprowadzane są kontrole Urzędników wraz z funkcjonariuszami Straży Miejskiej

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
					kotłów na paliwo stałe, - rozpowszechnienie ulotek i broszur programu „Czyste powietrze” oraz uchwały antysmogowej. - spotkania z mieszkańcami - organizowane są spektakle ekologiczne dla najmłodszych mieszkańców Rzeszowa w wieku przedszkolnym z zakresu smogu, niskiej emisji i ochrony powietrza. - miasto jest współkoordynatorem Europejskiego Tygodnia Mobilności i Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Rozwoju. Gmina Miasto Rzeszów w październiku 2022 roku przystąpiła, na mocy porozumienia z WFOŚiGW w Rzeszowie do realizacji Programu „Czyste Powietrze”. Uruchomiony został punkt konsultacyjno-informacyjny dla mieszkańców. W ramach prowadzonego Punktu, w roku 2023 udzielono 1684 konsultacji, natomiast do 30.11.2024 udzielono 2105 konsultacji. Ponadto Gmina Miasto Rzeszów przystąpiła do projektu LIFE PODKARPACKIE. Głównym celem jest skuteczne wdrożenie programu ochrony powietrza z uwzględnieniem problemu ubóstwa energetycznego. Projekt zakłada również wypracowanie i wdrożenie dobrych praktyk oraz mobilizację środków publicznych i prywatnych na rzecz poprawy jakości powietrza i efektywności energetycznej. Projekt LIFE Podkarpackie przewiduje również szeroko zakrojone kampanie informacyjno-edukacyjne, na temat

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
					problemów związanych z jakością powietrza. W ramach projektu zatrudnionych jest 2 doradców ds. powietrza i doradca energetyczny, którzy będą wspierać mieszkańców miasta w zakresie wymiany źródeł ciepła (w tym na odnawialne źródła energii - OZE) i termomodernizacji budynków.
19.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s.118 Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe”	Żądam wykreślenia przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej z Prognozy OOS POŚ Rzeszów.	Przedstawiony zapis dotyczący rzekomego wpływu budowy wiaduktu w centrum miasta na usprawnienie ruchu drogowego oraz zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza jest niezgodny z fundamentalnymi zasadami zrównoważonego rozwoju miejskiego oraz współczesną wiedzą inżynierską, w tym zasadą ruchu indukowanego. Zgodnie z powszechnie uznanymi badaniami w dziedzinie inżynierii transportu, budowa nowych infrastrukturalnych przepraw drogowych, takich jak wiadukty, w gęsto zaludnionych obszarach miejskich prowadzi do zjawiska ruchu indukowanego. Oznacza to, że dodatkowa przepustowość generuje zwiększenie liczby pojazdów, co w konsekwencji skutkuje większym natężeniem ruchu, pogłębieniem problemu korków i wzrostem emisji zanieczyszczeń. Te efekty mają długotrwały, negatywny wpływ na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców. Ponadto, twierdzenie, że budowa wiaduktu “zmniejszy emisję spalin i pyłów”, jest nieuzasadnione zarówno empirycznie, jak i logicznie. W praktyce, budowa infrastruktury drogowej w	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				centrach miast przyczynia się do koncentracji ruchu samochodowego i hałasu w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkalnej, co skutkuje znaczącym pogorszeniem warunków życia mieszkańców. Jest to szczególnie szkodliwe w kontekście intensywnie zurbanizowanych obszarów, które już teraz borykają się z przekraczaniem norm hałasu i zanieczyszczenia powietrza. Realizacja opisanego projektu wiaduktu w centrum nie tylko nie rozwiązuje istniejących problemów komunikacyjnych, ale również prowadzi do pogłębiania ich skali. Co więcej, zapis sugeruje, że „oddziaływanie to będzie długotrwałe,” co w istocie odnosi się bardziej do długotrwałego, negatywnego wpływu na środowisko, zdrowie publiczne oraz strukturę urbanistyczną miasta. Takie rozwiązania są sprzeczne z polityką Unii Europejskiej, która w ramach strategii zrównoważonego rozwoju miejskiego i Europejskiego Zielonego Ładu jednoznacznie wskazuje na potrzebę ograniczania ruchu samochodowego w centrach miast, promowania transportu niskoemisyjnego oraz rozwoju infrastruktury pieszej i rowerowej. Zapis ten wymaga zatem całkowitej rewizji, ponieważ nie tylko jest niezgodny z aktualnym stanem wiedzy, ale również wprowadza w błąd opinię publiczną co do rzeczywistych skutków realizacji inwestycji. Władze miejskie powinny dążyć do wdrażania rozwiązań poprawiających jakość życia mieszkańców oraz chroniących środowisko, zamiast podejmować	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				działania, które generują długofalowe problemy urbanistyczne i ekologiczne.	
20.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s. 148 11.7. Zabytki oraz dobra materialne	Działania wyznaczone w projekcie POŚ dla Miasta Rzeszowa mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	Proponowany zapis stoi w sprzeczności z rzeczywistością i ignoruje konsekwencje inwestycji w kontekście ochrony dziedzictwa kulturowego. Budowa wiaduktu nad torami, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej, niesie poważne zagrożenie dla integralności zabytkowego kompleksu stacji Rzeszów Staroniwa z 1890 roku. Planowana inwestycja prowadzi do degradacji tego historycznego obszaru, naruszając jego walory krajobrazowe oraz spójność zabytkowej zabudowy. Co więcej, istnieje realne ryzyko wyburzenia niektórych obiektów wchodzących w skład kompleksu, co stanowiłoby nieodwracalną stratę dla kulturowej tożsamości miasta i naruszenie osi widokowych oraz historycznego układu przestrzennego.	Planowana budowa wiaduktu nad torami kolejowymi, łączącego ulicę Hoffmanowej z Wyspiańskiego, grozi bezprecedensową degradacją zabytkowego kompleksu stacyjnego Rzeszów Staroniwa oraz naruszeniem jego integralności urbanistycznej i kulturowej. Tego rodzaju inwestycja podważa fundamentalne zasady ochrony dziedzictwa oraz spójność działań miejskich w zakresie zrównoważonego rozwoju. Jak można w tym kontekście pisać o działaniach, które mają neutralne lub pozytywne oddziaływanie na zabytki? Zespół budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa powstał pod koniec XIX wieku jako część infrastruktury kolejowej C. K. Austro-Węgierskich Kolei Państwowych. Stanowi integralną część krajobrazu kulturowego miasta, którego zabytkowe zasoby są niestety stosunkowo skromne. Zachowanie tego kompleksu ma zatem kluczowe znaczenie dla ochrony tożsamości miejskiej i dziedzictwa kulturowego Rzeszowa.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
21.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 109 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska	2. Zagrożenia hałasem (ZH) Poprawa klimatu akustycznego na terenie miasta Rzeszowa	Wnoszę o wpisanie do programu konieczności podjęcia działań w celu zwiększenia kontroli nad nielegalnymi wyścigami samochodowymi odbywającymi się nocą w centrum miasta oraz monitorowania emisji hałasu generowanego przez pojazdy z celowo przerobionym układem wydechowym – a także kontroli	Nielegalne modyfikacje wydechów, jak podkreślają badania, zwiększają poziom hałasu znacznie powyżej norm dopuszczalnych przez przepisy, co jest szczególnie dotkliwe w obszarach zamieszkałych. W Unii Europejskiej przekroczenie hałasu o 55 dB w nocy uznaje się za szkodliwe dla zdrowia, mogące prowadzić do zaburzeń snu, chorób sercowo-naczyniowych i innych	NIEUWZGLĘDNIONO Problem opisany we wniosku jest poza zakresem jaki ma obejmować Program ochrony środowiska. Podejmowanie działań przeciw niebezpiecznym zachowaniom, w tym również nielegalnym wyścigom, podejmuje

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
			emisji spalin tych samochodów. Problem ten dotyczy przede wszystkich tzw. sportowych samochodów z nielegalnie zmodyfikowanymi układami wydechowymi, które powodują nadmierne natężenie hałasu, stanowiące uciążliwość dla mieszkańców i zagrożenie dla zdrowia publicznego. Wnoszę o nierealizowanie inwestycji drogowych, które są sprzeczne ze zrównoważonym rozwojem i degradują klimat akustyczny w centrum Rzeszowa – jak projekt wiaduktu Wyspiańskiego -Hoffmanowej.	problemów zdrowotnych. Należy również zauważyć, że takie działania podważają przepisy ochrony środowiska oraz miejskie plany redukcji hałasu, które są częścią polityki zrównoważonego rozwoju miast. Dokument ochrony środowiska miasta Rzeszowa całkowicie ignoruje ten problem. Poprawa klimatu akustycznego na terenie miasta Rzeszowa będzie też możliwa, jeśli miasto nie będzie realizowało projektów sprzecznych z założeniami zrównoważonego rozwoju, jak wiadukt Wyspiańskiego -Hoffmanowej.	Policja. Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi dot. inwestycji drogowych znajduje się w pkt 1.
22.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Strona 169 13. Propozycja działań alternatywnych	Dla zadań zawartych w projekcie POŚ dla Miasta Rzeszowa można zaproponować następujące działania alternatywne: -Rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego. - Rezygnacja z realizacji inwestycji	Wnoszę o uwzględnienie w planach rozwoju miasta projektów zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju, a więc budowy tunelu pieszorowerowego pod stacją kolejową Rzeszów Staroniwa. Realizacja ta nie tylko poprawi dostępność komunikacyjną i zrównoważy potrzeby różnych użytkowników przestrzeni, ale również wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców, tworząc bardziej przyjazne środowisko miejskie. Jednocześnie apeluję o wdrożenie rozwiązań dotyczących rozwoju i reorganizacji systemu komunikacji publicznej, zgodnie z założeniami koncepcji prof. Macieja Piekarskiego, która została zaprezentowana w	Koncepcja węzła multimodalnego prof. Macieja Piekarskiego, członka zespołu ds. zrównoważonej mobilności miejskiej w Urban Lab, przedstawiona w styczniu 2024 roku w Urban Labie, odpowiada na współczesne wyzwania urbanistyczne i wpisuje się w najlepsze praktyki europejskich miast w zakresie zrównoważonego rozwoju. W miejsce archaicznego rozwiązania wiaduktu drogowego, które degraduje przestrzeń miejską i prowadzi do dalszego uzależnienia od transportu samochodowego, prof. Piekarski zaproponował nowoczesny węzeł multimodalny. Jest to rozwiązanie spójne z ideą ochrony dziedzictwa kulturowego, gdyż tunel pieszorowerowy pozwoliłby zachować zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa i zapobiec degradacji jej	NIEUWZGLĘDNIONO Jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji drogowych nie wskazała analizowanego rozwiązania jako zaplanowanego obecnie do realizacji, stąd nie znajduje się w projekcie POŚ. Propozycje nowych inwestycji drogowych czy też zmian w planowanych inwestycjach drogowych należy zgłaszać do jednostki odpowiedzialnej za ich realizację, tj. Miejskiego Zarządu Dróg w Rzeszowie. Zagadnienia związane z szeroko rozumianym transportem i mobilnością, takie jak jakość oświetlenia, stan dróg, chodników, ścieżek rowerowych, czy usprawnienie transportu zbiorowego będą szczegółowo analizowane w SUMP (Planie zrównoważonej mobilności

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
			ramach Urban Lab w styczniu 2024 roku. Integracja tych elementów w strategiach rozwojowych miasta przyczyni się do stworzenia spójnej, nowoczesnej infrastruktury komunikacyjnej, sprzyjającej zarówno mieszkańcom, jak i środowisku naturalnemu.	otoczenia. Co więcej, integracja różnych środków transportu w jednym punkcie poprawiłaby dostępność komunikacyjną miasta, jednocześnie promując ekologiczne formy przemieszczania się, takie jak transport kolejowy, pieszy i rowerowy. Zaskakujące jest to, że miasto, które publicznie deklaruje wsparcie dla zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska, wybiera rozwiązanie w postaci wiaduktu. Jest to sprzeczne nie tylko z zasadami współczesnej urbanistyki, ale także z dokumentami strategicznymi miasta, które kładą nacisk na poprawę jakości życia mieszkańców i ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko. Budowa wiaduktu zwiększy ruch samochodowy, emisję hałasu i zanieczyszczeń, co stoi w opozycji do deklaracji miasta o dążeniu do zrównoważonego rozwoju. Wierzę, że decyzje urbanistyczne powinny opierać się na rozwiązaniach przyszłościowych, a nie na przestarzałych modelach transportowych. Dlatego o wdrożenie propozycji prof. Piekarskiego, która w pełni uwzględnia potrzeby mieszkańców i środowiska, a jednocześnie wzmacnia tożsamość kulturową i przestrzenną miasta.	miejskiej).
23.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 109 7. Cele, kierunki interwencji oraz	2. Zagrożenia hałasem (ZH) Poprawa klimatu akustycznego na terenie miasta Rzeszowa Strona 109 Oraz „plan Rewitalizacji pasów	Zapis ochrony przed hałasem oraz nasadzeń drzew nie jest logicznie powiązany w POŚ. Miasto nie widzi między nimi związku. Proszę o uwzględnienie w	Praktyka tworzenia zielonych szpalerów w przestrzeniach miejskich jest szeroko stosowana w europejskich miastach, takich jak Kopenhaga, Paryż czy Wiedeń, ze względu na ich skuteczność w poprawie jakości życia mieszkańców. Zieleń, szczególnie w postaci szpalerów drzew i krzewów, pełni kluczową rolę w	NIEUWZGLĘDNIONO W dokumencie POŚ są uwzględnione zadania związane ze zmniejszaniem hałasu poprzez zastosowanie nasadzeń. Działanie w obszarze „Zagrożenia hałasem” - „Stosowanie zabezpieczeń

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska oraz s 119 Rewitalizacja pasów drogowych i terenów zieleni miejskiej	drogowych i terenów zieleni miejskie” s 119	Programie Ochrony Środowiska Miasta Rzeszowa konieczności zagęszczenia drzew w centrum miasta poprzez tworzenie szpalerów i nasadzenia krzewów o właściwościach redukujących hałas, z jednoczesnym ograniczeniem szerokości dróg samochodowych w centrum Rzeszowa. Proszę o uwzględnienie planu nasadzeń w centrum i śródmieściu, które są pod tym względem obszarem zaniedbanym przez miasto. Proszę o uwzględnienie konkretnych planów tych nasadzeń i potraktowania ich jako priorytetowych.	redukcji hałasu komunikacyjnego dzięki ich zdolności do absorpcji i rozpraszania dźwięków. Drzewa o gęstych koronach oraz krzewy o wysokiej zawartości liści mogą zmniejszyć poziom hałasu o 6-15 decybeli, co ma istotny wpływ na komfort akustyczny w obszarach o dużym natężeniu ruchu. Dodatkowo, zieleni przyczynia się do poprawy mikroklimatu miejskiego, ograniczając zjawisko miejskiej wyspy ciepła oraz pochłaniając zanieczyszczenia powietrza. Zwężenie dróg samochodowych, w połączeniu z nasadzeniami, zachęca do korzystania z transportu publicznego, rowerów i ruchu pieszego, co prowadzi do zmniejszenia ruchu samochodowego i dalszego ograniczenia hałasu. Przykłady z Berlina i Barcelony pokazują, że zielone korytarze nie tylko przyczyniają się do redukcji hałasu, ale także tworzą przyjazne przestrzenie publiczne, zwiększając atrakcyjność miasta dla mieszkańców i odwiedzających. Wdrożenie podobnych rozwiązań w Rzeszowie umożliwiłoby stworzenie przestrzeni zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju, poprawiając jakość życia i wspierając cele ekologiczne miasta.	przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych, stosowanie ITS, nawierzchni „cichych”, zieleni izolacyjna)”. Zakres prac przewidzianych w ramach zadania „Rewitalizacja pasów drogowych i terenów zieleni miejskiej” obejmuje nasadzenia krzewów.
24.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 6.2. Adaptacja do zmian klimatu s.103	W celu poprawy stanu środowiska i podniesienia potencjału adaptacyjnego zaplanowano szereg działań wraz z harmonogramem ich wdrażania	W zestawie działań brak następujących działań i brak harmonogramu ich wdrażania: Rozpoczęcie procesu tzw. odbetonowania wybranych przestrzeni w centrum Rzeszowa, w tym likwidację wielkopowierzchniowych	Współczesne badania z zakresu urbanistyki i ekologii wskazują, że miejskie wyspy ciepła są jednym z kluczowych problemów miejskich aglomeracji, zwłaszcza w kontekście zmieniającego się klimatu. Tzw. „betonoza”, czyli dominacja powierzchni utwardzonych, sprzyja kumulacji ciepła w obszarach miejskich, prowadząc do	NIEUWZGLĘDNIONO Zapisy POŚ uwzględniają zadania związane z odbetonowaniem terenu i adaptacją do zmian klimatu.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
			parkingów dla samochodów, które znacząco przyczyniają się do powstawania miejskich wysp ciepła. W ich miejsce należy stworzyć obszary zieleni miejskiej, integrując elementy małej retencji wody oraz nasadzenia drzew, które będą pełnić funkcje klimatyczne i poprawiać jakość życia mieszkańców. Jednym z przykładów jest wielkopowierzchniowy parking przy siedzibie Estrady Rzeszowskiej i Rzeszowskiego Inkubatora Kultury, który stanowi parodystyczne tło dla działań kulturalnych miasta – pogrążonych w spalinach i miejskiej wyspie ciepła.	wzrostu temperatury lokalnej o nawet 2-7°C w porównaniu z obszarami podmiejskimi (badania autorstwa Timothy'ego R. Oke'a, w opracowaniu <i>"The Energetic Basis of the Urban Heat Island"</i>, 1982) Podobne wnioski potwierdzają wyniki badań z Wiednia i Paryża, które pokazują, że zielona infrastruktura - w tym drzewa i parki - efektywnie redukuje temperaturę w przestrzeniach miejskich, poprawiając komfort termiczny i redukując koszty klimatyzacji (badania Feyisy publikowane w artykule <i>"Urban Green Infrastructure for Reducing the Urban Heat Island Effect"</i>, 2014). Działania rewitalizacyjne, takie jak odbetonowanie przestrzeni i nasadzenia roślinności, mają również wpływ na retencję wody opadowej, co pozwala na lepsze gospodarowanie zasobami wodnymi w miastach dotkniętych suszami i nawałnymi opadami. Projekty realizowane w Kopenhadze oraz w niemieckim Essen ukazują, że inwestycje w zrównoważone zarządzanie wodą w połączeniu z zazielenianiem przestrzeni miejskich zwiększają odporność miast na ekstremalne zjawiska pogodowe, jednocześnie poprawiając ich estetykę i funkcjonalność (Kabisch, <i>Nature-based Solutions to Climate Change Adaptation in Urban Areas</i>, 2016) Wprowadzenie takich zmian w Rzeszowie jest zgodne z założeniami strategii adaptacyjnych miast europejskich do zmian klimatu oraz zrównoważonego rozwoju, wspierając walkę z efektem miejskich wysp ciepła i poprawiając	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				jakość życia mieszkańców.	
25.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej s.118	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe”	Składam wniosek o wykreślenie przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej z Prognozy OOS POŚ Rzeszów.	Planowana budowa wiaduktu nad torami, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową, przyczyni się do wzrostu emisji spalin oraz hałasu, co wpłynie negatywnie na zdrowie mieszkańców, w tym dzieci uczęszczających do pobliskich szkół oraz mieszkańców osiedla Pułaskiego. Prognozowany ruch na poziomie 16 tysięcy pojazdów dziennie doprowadzi do trwałego zanieczyszczenia powietrza, w tym emisji szkodliwych tlenków azotu. Projekt ten stoi w sprzeczności z zasadami zrównoważonego transportu, który zakłada ograniczenie ruchu samochodowego, poprawę jakości powietrza oraz tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych. W obliczu pilnej potrzeby redukcji emisji i przeciwdziałania zmianom klimatu, realizacja tego projektu wpłynie negatywnie na środowisko miejskie oraz jakość życia mieszkańców. W związku z powyższym apeluję o wykreślenie tej inwestycji z Programu Ochrony Środowiska.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
26.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 S. 113 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Składam wniosek o usunięcie z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji „Budowa wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej”, gdyż nie jest ona zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz jest sprzeczna z ogólnopolskimi wytycznymi w tym zakresie.	Planowana budowa wiaduktu łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową jest niezgodna z zasadami ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Realizacja takiej inwestycji wiąże się z generowaniem hałasu, który znacząco obniży jakość życia mieszkańców w tej gęsto zabudowanej części miasta. Dodatkowo, przewidywany ruch na poziomie 16 tysięcy pojazdów dziennie spowoduje znaczne zwiększenie emisji szkodliwych substancji, takich jak tlenki azotu, które stanowią poważne	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego s. 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.			zagrożenie dla zdrowia, szczególnie dzieci i osób starszych. Warto zaznaczyć, że budowa wiaduktu nie zlikwiduje problemu korków, lecz jedynie przesunie go w inne rejony. Nowoczesne miasta, które stawiają na zrównoważony rozwój, ograniczają ruch samochodowy w centrum, zamiast go intensyfikować. Dodatkowo, projekt ten zagraża zabytkowemu obszarowi stacji kolejowej Rzeszów Staroniwa, który wymaga zachowania, a nie niszczenia przez inwazyjne konstrukcje. Dlatego apeluję o rezygnację z realizacji tego wiaduktu, który jest niezgodny z ideą ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.	
27.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Zagrożenie hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta Strona 114,	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Składam wniosek o uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 zasady nierealizowania nowych inwestycji, które generowałyby nadmierny hałas w centrum miasta, zamiast proponowania rozwiązań mających jedynie ograniczać – i to nieskutecznie – jego negatywne skutki.	Budowa ekranów akustycznych w centrum miasta, związana z realizacją inwestycji drogowych, takich jak planowany wiadukt łączący ul. Wyspiańskiego z ul. Hoffmanowej lub Pułaskiego, stanowi poważne zagrożenie dla estetyki przestrzeni miejskiej. Współczesne standardy urbanistyczne promują otwarte, zielone przestrzenie dla pieszych i rowerzystów, które harmonijnie korespondują z historycznym kontekstem otoczenia, nie zaś rozbudowane inwestycje drogowe, które wymagają montowania ekranów akustycznych. Instalowanie ekranów akustycznych w	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 3.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				takich miejscach to przykład projektowania niezgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju i dobrze zaplanowanej urbanistyki. Ekrany są symptomem źle zaplanowanych inwestycji, które generują hałas.	
28.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s. 148 11.7. Zabytki oraz dobra materialne	Działania wyznaczone w projekcie POŚ dla Miasta Rzeszowa mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	Planowana budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej negatywnie wpłynie na zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa z 1890 roku, naruszając jego unikalny krajobraz kulturowy. Realizacja tego projektu grozi także wyburzeniem zabytkowych budynków, co stanowi realne zagrożenie dla historycznej architektury tego miejsca.	Planowana budowa wiaduktu nad torami, łączącego ulice Hoffmanową i Wyspiańskiego, stanowi poważne zagrożenie dla zachowania zabytkowego zespołu budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa, który ma duże znaczenie dla dziedzictwa historycznego miasta. Kompleks, wzniesiony pod koniec XIX wieku przez Austro-Węgierskie Koleje Państwowe, jest unikalnym przykładem zabytkowej infrastruktury kolejowej. Realizacja inwestycji grozi nie tylko zniszczeniem tych budynków, ale także zniszczeniem integralności urbanistycznej tej części miasta, co prowadziłoby do utraty wartości historycznych i przestrzennych.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
29.	Program Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029 Rozdział 7, Tabela 33, lp. 1, str. 113	<i>Tworzenie warunków do rozwoju ruchu rowerowego poprzez rozbudowę systemu ścieżek rowerowych</i>	Budowa drogi rowerowej wzdłuż ul. Krakowskiej i al. Piłsudskiego (2,5 km) Budowa drogi rowerowej wzdłuż ul. Dąbrowskiego, Lisa-Kuli i al. Ciepłińskiego (2,8 km) Budowa drogi rowerowej wzdłuż ul. Słowackiego (0,5 km) Budowa drogi rowerowej wzdłuż ul. Szopena i Targowej (1 km) Budowa drogi rowerowej wzdłuż ul. Langiewicza i Jagiellońskiej (1,7 km)	Należy wskazać konkretne propozycje inwestycji, które Gmina Miasto Rzeszów planuje zrealizować w latach 2025-2029 (podobnie jak to ma miejsce z inwestycjami dotyczącymi budowy dróg). Podstawowe potrzeby z zakresu rozwoju infrastruktury rowerowej powinny skupić się na utworzeniu korytarzy rowerowych przy głównych trasach komunikacyjnych miasta przecinających centrum miasta, dzięki czemu możliwy będzie dojazd do centrum miasta urządzeniami transportu osobistego. Podstawowym problemem komunikacyjnym miasta jest zbyt powszechne wykorzystanie samochodu prywatnego jako podstawowego środka transportu. Objawia się to zarówno	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 13.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
			Rozbudowa drogi rowerowej nad Wisłokiem do granicy z Gminą Boguchwała (1 km)	poprzez zatłoczenie ulic w godzinnych szczytu, ale także „marnowaniem” przestrzeni publicznej w celach parkingowych. Nowoczesne miasto powinno tworzyć warunki do rozwoju różnych form mobilności, a zwłaszcza pieszej, rowerowej oraz maksymalnego wykorzystania transportu publicznego. Na marginesie wspomnę, że Paryż od 2020 roku zlikwidował w centrum miasta ponad 70 tys. miejsc parkingowych. Decyzja ta spowodowała, że znaczna część mieszkańców stolicy Francji wybrała rower lub komunikację publiczną, jako środki codziennego transportu. Wdrożone przez Paryż plany mobilności spowodowały, że ruch samochodowy pomiędzy 2002 a 2022 rokiem spadł o 50% natomiast wykorzystanie roweru jako środka codziennego transportu wzrosło o ponad 70% w tym okresie, wzrósł też udział osób podróżujących komunikacją publiczną. Jednym z warunków niezbędnych do popularyzacji roweru jako środka codziennego transportu jest tworzenie bezpiecznych, komfortowych, bezpośrednich połączeń rowerowych, tworzących spójną sieć dróg. Aktualnie połączenie osiedli peryferyjnych z centrum miasta nie istnieje, pomimo tego, że jest to miejsce docelowe codziennych podróży dla wielu mieszkańców, którzy tutaj pracują, uczą się lub muszą załatwić sprawy w instytucjach mających swoje siedziby w centrum Rzeszowa. Bezpieczeństwo jest kluczową kwestią wpływającą na wybór roweru jako środka transportu. Budowa dróg rowerowych przecinających centrum miasta w wielu kierunkach oraz łączących się z już	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				istniejącymi drogami rowerowymi z pewnością przyczyni się do wzrostu liczby rowerzystów, a jednocześnie spadku udziału podróży samochodem. Realizacja tych konkretnych inwestycji wpłynie zarówno na poprawę jakości powietrza, zmniejszenie hałasu, czy zmniejszenie zapotrzebowania na miejsca parkingowe w centrum miasta jak i na promocję roweru i zdrowego stylu życia.	
30.	Program Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029 Rozdział 7, Tabela 33, lp. 1, str. 113	<i>Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej</i>	Budowa tunelu na skrzyżowaniu linii kolejowej 106 Rzeszów – Jasło oraz ulicy Langiewicza.	Z uwagi na liczne kontrowersje i problemy dla mieszkańców wynikające z planowanej przez UM Rzeszowa budowy wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ulicy Pułaskiego/Hoffmanowej, należy odstąpić od realizacji projektu w zaproponowanym przez miasto kształcie. Zarówno mieszkańcy jak i lokalne organizacje pozarządowe słusznie skrytykowały ideę utworzenia wiaduktu, który bardzo negatywnie wpłynie na poziom życia w jego bezpośrednim sąsiedztwie, ponadto nie rozwiąże problemów komunikacyjnych miasta, a tylko przeniesie je w inne miejsce. Proponuję priorytetowo potraktować utworzenie przeprawy przez tory (tunelu), wzdłuż ulicy Langiewicza. Lokalizacja ta w odróżnieniu od tej przy ul. Wyspiańskiego będzie bardziej korzystna m.in. z uwagi na istniejące tam trasy komunikacji miejskiej, lokalizację Stacji Pogotowia Ratunkowego, czy bardziej dogodne warunki wykonania robót budowlanych. Umożliwi także płynny dojazd dla zlokalizowanych tam firm, instytucji i co jest również istotne będzie miało strategiczne znaczenie dla zlokalizowanej przy ul. Langiewicza jednostki wojskowej.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
31.	Program Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029 Rozdział 7, Tabela 33, str. 110	Wspieranie modernizacji i wymiany nieefektywnych źródeł spalania w sektorze komunalno-bytowym na wysokosprawne i niskoemisyjne/zeroemisyjne	Wspieranie modernizacji i wymiany nieefektywnych źródeł spalania w sektorze komunalno-bytowym na wysokosprawne i niskoemisyjne/zeroemisyjne poprzez udzielenie dotacji z budżetu Miasta Rzeszowa do wymiany nieekologicznych źródeł ciepła dla najmniej zamożnych gospodarstw domowych.	Dbłość o jakość powietrza na obszarze miasta Rzeszowa powinna przejawiać się nie tylko w postaci kampanii informacyjnych i edukacyjnych ale także powinna przybrać bardziej materialny wymiar. Obowiązująca w województwie podkarpackim uchwała antysmogowa zobowiązuje gospodarstwa domowe do wymiany, do 1 stycznia 2026 r. starych pozaklasowych kotłów na węgiel i drewno użytkowanych w okresie poniżej 5 lat od daty ich produkcji, a do 1 stycznia 2028 r. do wymiany urządzeń należących do 3 lub klasy 4 emisji zanieczyszczeń według normy PN-EN 303-5:2012. W związku z powyższym Program Ochrony Środowiska powinien umożliwiać wsparcie na likwidację tego rodzaju urządzeń przede wszystkim dla osób w trudnej sytuacji materialnej, które nie są w stanie samodzielnie sfinansować taką inwestycję. Wsparcie mogłoby polegać, na pomocy w przygotowaniu wniosku do programów krajowych (np. czyste powietrze) oraz na udzieleniu dotacji. Dotacja mogłaby być udzielana w formie pożyczki, przy czym w przypadku uzyskania dofinansowania z programu krajowego beneficjent zwracałby tylko część pożyczki w wysokości przyznanego wsparcia np. z programu czyste powietrze, natomiast pozostała część, stanowiąca wkład własny podlegała by umorzeniu. W ten sposób osoby o najniższych dochodach mogłyby wymienić nieekologiczne źródło ciepła bez udziału środków własnych.	NIEUWZGLĘDNIONO Na terenie Miasta realizowany jest Program „Czyste Powietrze”. Program skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielem lub współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego. Dotacja udzielana jest na przedsięwzięcia obejmujące demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz zakup i montaż innego ekologicznego źródła ciepła służącego do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu. W Urzędzie Miasta funkcjonuje Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu "Czyste Powietrze". Zapewniając wszystkim mieszkańcom dostęp do programu pracownik Punktu konsultacyjnego przygotowuje wniosek dla beneficjenta oraz w ramach usługi „Mobilny Urzędnik” świadczy taką pomoc w miejscu zamieszkania osoby uprawnionej. Miasto Rzeszów ogłosiło w 2023 r. nabór wniosków o udzielenie dofinansowania w ramach Programu Priorytetowego "Ciepłe Mieszkanie" realizowanego na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej pomiędzy Gminą Miasto Rzeszów a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. W ramach programu osoby fizyczne posiadające tytuł prawny do lokalu mieszkalnego w budynku mieszkalnym wielorodzinnym lub wspólnota mieszkaniowa posiadająca od 3-7 lokali

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
					mieszkalnych mogą ubiegać się o środki na wymianę nieefektywnego źródła ciepła na paliwa stałe. Ponadto Gmina Miasto Rzeszów przystąpiła do projektu LIFE PODKARPACIE. Głównym celem jest skuteczne wdrożenie programu ochrony powietrza z uwzględnieniem problemu ubóstwa energetycznego. Projekt zakłada również wypracowanie i wdrożenie dobrych praktyk oraz mobilizację środków publicznych i prywatnych na rzecz poprawy jakości powietrza i efektywności energetycznej. Projekt LIFE Podkarpackie przewiduje również szeroko zakrojone kampanie informacyjno-edukacyjne, na temat problemów związanych z jakością powietrza. W ramach projektu zatrudnionych jest 2 doradców ds. powietrza i doradca energetyczny, którzy będą wspierać mieszkańców miasta w zakresie wymiany źródeł ciepła (w tym na odnawialne źródła energii - OZE) i termomodernizacji budynków.
32.	Program Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029 Rozdział 7, Tabela 33, lp. 1,	Brak	Tworzenie warunków do rozwoju ruchu pieszego, rowerowego oraz terenów zielonych poprzez likwidację miejsc parkingowych w centrum miasta	Podstawowym czynnikiem minimalizującym zanieczyszczenie powietrza pochodzenia komunikacyjnego jest ograniczenie ruchu samochodowego. Wpływ na wysoki odsetek osób wybierających samochód, jako środek codziennego transportu jest dostępność miejsc parkingowych. Jak słusznie wskazano w projekcie Programu Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa jednym z problemów jest duże natężenie ruchu samochodowego w centrum. Niestety pomimo prawidłowej diagnozy Urząd Miasta nie zaproponował żadnych	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 13.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				rozwiązań, które ten problem mogłyby wyeliminować lub przy najmniej częściowo zniwelować. Zaproponowane rozwiązanie polegające na likwidacji miejsc parkingowych w centrum (np. ul. Mickiewicza, Jagiellońska, al. Pod kasztanami, Zamkowa, Plac Farny, Kopernika, Okrzei, Bożnicza) umożliwiłoby zmniejszenie napływu samochodów do centrum, lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury parkingowej (np. parking przy ogrodach bernardyńskich, parking przy RCK), oraz bardziej efektywne zagospodarowanie przestrzeni publicznej, a szczególnie jej udostępnienie dla innych grup niż kierowcy. Likwidacja miejsc parkingowych i związane z nią niedogodności mogłaby skutkować także zwiększeniem liczby pasażerów komunikacji publicznej. Miasta, które zrównoważoną mobilność traktują nie tylko jako slogan, ale sposób kształtowania przestrzeni publicznej już od wielu lat prowadzą działania, które ograniczają ruch samochodowy i likwidują przywileje, jakie od dziesięcioleci posiadają kierowcy samochodów. Take działania przekładają się nie tylko na poprawę jakości powietrza, zmniejszenie hałasu ale także poprawę jakości przestrzeni publicznej, lepsze warunki do prowadzenia działalności gospodarczej i rozwój mikromobilności.	
33.	Program Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029 Rozdział 7, Tabela 33, lp. 1, str. 110	<i>PM10 – brak przekroczeń</i> <i>PM2,5 – brak przekroczeń</i> <i>B(a)P – brak Przekroczeń</i>	Należy dodać przypis zawierający: datę/okres badania, podmiot wykonujący badanie, miejsca wykonania badań	Program Ochrony Środowiska jest nie tylko dokumentem strategicznym Urzędu Miasta ale może być również wykorzystywany w różnego rodzaju analizach i badaniach naukowych. W związku z powyższym w celu potwierdzenia wiarygodności przedstawionych tam danych należy	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 17.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				wskazać źródła pochodzenia informacji związanych z pomiarami jakości powietrza. Wskazanie źródła pochodzenia ww. danych pozwoli uwiarygodnić ich prawdziwość i umożliwi ich dalsze wykorzystanie w innych opracowaniach czy analizach dotyczących tematyki ochrony środowiska w Rzeszowie.	
34.	Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029 10. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu Strona 108, tabela nr 31, lp.23 Działanie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	• Klimat (CH) • Klimat akustyczny (CH) • Ludzie (CH) • Powietrze (CH) W dotychczasowym zapisie, wyżej wskazane parametry negatywnego oddziaływania na środowisko, ustalone zostały jako „chwilowe” z późniejszą zmianą na potencjalnie pozytywne oddziaływanie.	• Klimat (B.S.Sk) • Klimat akustyczny (B.S.Sk) • Ludzie (B.S.Sk) • Powietrze (B.S.Sk)	Uwagi Osiedle Pułaskiego Pomysł budowy strategicznej bezkolizyjnej przeprawy przez tory, w silnie zurbanizowanym terenie , zdominowanym przez wielokondygnacyjną zabudowę wielorodzinną, w bliskim sąsiedztwie wielu placówek oświatowych, doprowadzi do długotrwałych i nieodwracalnych negatywnych zmian w obrębie osiedla Pułaskiego. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym, szeroko pojęte kwestie klimatyczne, środowiskowe i zdrowotne, zostaną bezpowrotnie zachwiane. „Rozłożenie w przestrzeni ilości pojazdów skutkować będzie upłynnieniem ruchu i minimalizacją ryzyka wystąpienia zatorów drogowych, podczas których samochody nie przemieszczają się, a generują znaczne ilości spalin do powietrza” Argumentem przemawiającym za zmianą kategorii oddziaływania na środowisko, powinien być fakt, braku możliwości odpowiedniej przebudowy dróg prowadzących z zachodniej do południowej części miasta i na odwrót. Skumulowany potok ruchu linii ulicy Klementyny Hoffmanowej, poprzez brak technicznych możliwości zaprojektowania i budowy właściwych rozwiązań infrastrukturalnych celem płynnego rozprowadzenia znacznego potoku ruchu	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				drogowego, doprowadzi do powstawania codziennych zatorów drogowych. Jak powszechnie wiadomo, największą emisją spalin, charakteryzują się obszary w których samochody natrafiają na zator drogowy, utykając na dłuższy czas w korkach. Wprowadzenie tak dużego ruchu w wąskie gardło komunikacyjne, blokowane przez dwa skrzyżowania o bardzo niskiej przepustowości, są przepisem na rekord miejscowych zanieczyszczeń powietrza i paraliżu drogowego. Nadmierna emisja spalin wynikająca z prognozowanego dobowego natężenia ruchu drogowego, w znaczący sposób będzie wpływać negatywnie na zdrowie mieszkańców zmagających się z chorobami górnych dróg oddechowych, kardiologicznymi, a co najgorsze prowadzić będzie do rozwoju różnego rodzaju schorzeń dróg oddechowych u osób do tej pory zdrowych, wolnych od tego typu dolegliwości . Wjazd na wiadukt i droga zjazdowa, wytyczona została w bezpośrednim sąsiedztwie przedszkola, w odległości około 10 metrów od przedszkolnego ogrodu. Inwestycja zlokalizowane będzie w odległości niecałych 10 metrów od budynków (przy balkonach) przy ulicy Hoffmanowej 21 i 23, w tym około 15 metrów od ścian szczytowych bloków przy ulicy Kazimierza Pułaskiego 7 i 9. Jestem pewny, że bezpośrednie sąsiedztwo z tak inwazyjną inwestycją, nie przyczyni się do poprawy sytuacji bytowej, zdrowotnej i psychofizycznej mieszkańców, wręcz przeciwnie, diametralnie i na stałe ją pogorszy. Pisząc o sytuacji bytowej, mam na myśli	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				zaplanowane wyburzenia zabudowy jednorodzinnej znajdującej się pasie projektowanego obiektu inżynieryjnego i budowy dróg dojazdowych. Generacja hałasu związanego ze wzmożonym ruchem drogowym wzdłuż ulicy Klementyny Hoffmanowej i ulic z nią sąsiadujących, z pewnością nie stanie się chwilową uciążliwością, ta „niedogodność” pozostanie z mieszkańcami na stałe. Ekrany akustyczne są w stanie zniwelować uciążliwy hałas do poziomu 3 piętra, w miejscu zaplanowanej inwestycji mamy do czynienia z blokami 11 kondygnacyjnymi. Uważam że więcej dodawać nie muszę.	
35.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 113 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Wnosimy o wykreślenie z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji „Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej” jako niezgodnej z ideą zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 113 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisijnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego oraz strona 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.			oraz strona 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.	
36.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 113. 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ	Tworzenie warunków do rozwoju ruchu rowerowego poprzez rozbudowę systemu ścieżek rowerowych	Wnosimy o przedstawienie dokładnego, mierzalnego planu budowy dróg rowerowych i rozwoju sieci dróg rowerowych obejmujących centrum Rzeszowa, zapewniających alternatywę dla ruchu samochodowego oraz włączających dróg rowerowych w obecną strukturę istniejących ścieżek rowerowych znajdujących się poza centrum Rzeszowa. Wnosimy o rozbudowanie tego zapisu i potraktowanie go jako priorytetu w planach Programu Ochrony Środowiska. W kontekście rozwoju infrastruktury rowerowej w miastach, konieczność budowy dróg rowerowych powinna być zgodna z najnowszymi wytycznymi dotyczącymi	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 113. 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 13.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
			projektowania przestrzeni miejskiej i krajowym przepisami, rozporządzeniami i zaleceniami dotyczącymi DDR. W dokumencie Programy ochrony środowiska brak jakichkolwiek odniesień do standardów projektowania dróg rowerowych oraz brak wskazania na niespełnianie norm przez obecną sieć ścieżek rowerowych		
37.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 114, Zagrożenie hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Wnosimy o wpisanie do POŚ 2025-2029 nierealizowania nowych inwestycji w taki sposób, aby powodowałyby zagrożenie hałasem w centrum miasta, nie zaś o rozwiązania, które miałyby maskować – zresztą nieskutecznie - to zagrożenie.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 114, Zagrożenie hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 3.
38.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 110 Ochrona klimatu i jakości powietrza	Monitoring oraz zarządzanie jakością powietrza Monitoring i ocena jakości powietrza na terenie miasta Rzeszowa Podmiot odpowiedzialny GIOŚ RWMS w Rzeszowie	W ryzykach POŚ 2025-2029 nie wskazuje, że jednym z problemów z monitoringiem poziomu smogu w Rzeszowie jest niewystarczająca liczba stacji GIOŚ – na terenie miasta działają tylko cztery stacje pomiarowe, z czego tylko dwie monitorują ilość tlenków i dwutlenków azotu (a więc jeden z elementów smogu transportowego).	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 110 Ochrona klimatu i jakości powietrza	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 17.
39.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 110 Ochrona klimatu i jakości powietrza	Monitoring oraz zarządzanie jakością powietrza Ryzyka (punkt J): Brak zainteresowanych Adresatów kampanii edukacyjnych	Wnosimy o wykreślenie obydwo wskazanych w dokumencie czynników ryzyka. Wnosimy o wpisanie następujących czynników ryzyka:	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 110 Ochrona klimatu i jakości powietrza	NIEUWZGLĘDNIONO Rubryka J „Ryzyka” w tabeli nr 33 ma na celu przedstawić sytuacje, które w przyszłości mogą wpłynąć na brak skutecznej realizacji danego zadania. Kolumna ta nie określa stanu obecnego.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
		oraz brak zainteresowania społecznego	1. Brak publicznie dostępnej, bieżącej informacji o stanie powietrza – niewystarczające komunikowanie przekroczeń norm jakości powietrza stanowi ryzyko dla zdrowia mieszkańców, ponieważ uniemożliwia im podejmowanie świadomych decyzji dotyczących np. ograniczenia przebywania w otwartej przestrzeni w okresach szczególnego zagrożenia oraz sprawia, iż mieszkańcy nie są świadomi zagrożenia. 2. Bagatelizowanie problemu zanieczyszczeń przez władze miasta – ograniczenie działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących zagrożeń wynikających z zanieczyszczenia powietrza może sugerować mieszkańcom, że problem jest mniej poważny niż w rzeczywistości. Brak odpowiednich kampanii edukacyjnych minimalizuje świadomość społeczną na temat wpływu smogu na zdrowie. 3. Niedostateczna edukacja na temat smogu i ochrony zdrowia podejmowana przez instytucje i wydziały odpowiedzialne za ochronę zdrowia – mieszkańcy, szczególnie osoby starsze, dzieci, oraz osoby z chorobami układu oddechowego, są najbardziej narażeni na skutki zanieczyszczenia powietrza. Brak miejskich kampanii społecznych		Niezależnie od powyższego, wszelkie propozycje w zakresie edukacji ekologicznej będą uwzględniane przy planowaniu przyszłych działań edukacyjnych.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
			na temat ochrony przed smogiem naraża ich na dodatkowe ryzyko, ponieważ mogą nie posiadać wystarczającej wiedzy na temat ochrony zdrowia w dni o wysokim stężeniu zanieczyszczeń. 4. Ograniczona przejrzystość i zaufanie społeczne – brak aktywnego informowania o zagrożeniach zanieczyszczenia powietrza oraz przekroczeniach norm może prowadzić do utraty zaufania społecznego wobec władz miasta. Przejrzysta komunikacja jest kluczowa, aby mieszkańcy byli świadomi działań podejmowanych w celu poprawy jakości powietrza. 5. Ryzyko sankcji regulacyjnych – niewystarczające działania informacyjne i prewencyjne mogą narazić miasto na sankcje związane z unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony powietrza, w tym na wykluczenie z już realizowanych programów unijnych, co może skutkować koniecznością wdrożenia kosztownych środków naprawczych w przyszłości. Stowarzyszenia działające na rzecz mieszkańców Rzeszowa są de facto zmuszone do raportowania obecnego stanu wprost do organów unijnych		
40.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029	Edukacja ekologiczna	Wnosimy dopisanie punktu o konieczności wdrożenia tego	Miasto Rzeszów powinno niezwłocznie podjąć działania mające na celu	NIEUWZGLĘDNIONO

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	Strona 37 Program ochrony powietrza dla strefy miasto Rzeszów		zapisu w strategii komunikacji miasta Rzeszowa: - Konieczność przygotowania procedur komunikacji z mieszkańcami i informowania o zagrożeniu smogiem poprzez media społecznościowe prowadzone przez miasto Rzeszów.	informowanie mieszkańców o dniach, w których normy zanieczyszczenia powietrza są przekraczane. W szczególności zalecamy wykorzystywanie mediów społecznościowych, w tym serwisu "Rzeszów - stolica innowacji", jako platformy do szerokiego rozpowszechniania tych informacji. Jest to kluczowe nie tylko dla odpowiedzialnego zarządzania kwestią smogu, ale także dla prowadzenia efektywnej kampanii edukacyjnej. Informowanie mieszkańców o zagrożeniach związanych z przekroczeniami norm jakości powietrza pozwoli im podjąć odpowiednie środki ostrożności i unikać narażenia na szkodliwe skutki smogu, w tym w szczególności w dni o dużym zanieczyszczeniu powietrza. Ostrzeganie mieszkańców w czasie rzeczywistym za pomocą dostępnych narzędzi komunikacji jest podstawą odpowiedzialnego podejścia do zarządzania zdrowiem publicznym oraz zrównoważonego rozwoju miasta.	Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 17.
41.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 39 Ochrona klimatu i jakości powietrza Strona 21 3.1.4. Analiza SWOT	ANALIZA SWOT Słabe strony	Wnioskujemy o uwzględnienie w słabych stronach analizy SWOT: - Brak bieżącej informacji o aktualnym stanie powietrza – Niewystarczające komunikowanie mieszkańcom przekroczeń norm jakości powietrza - niewystarczająca liczba stacji pomiarowych monitorujących jakość powietrza, a zatem niepełny obraz danych	Podstawą do skutecznej ochrony zdrowia mieszkańców przed smogiem jest transparentne, bieżące i pełne informowanie mieszkańców o jakości powietrza. Zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi i unijnymi, w tym m.in. Dyrektywą 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącą jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy oraz polską Ustawą Prawo ochrony środowiska, na władzy publicznej ciąży obowiązek ochrony mieszkańców przed zanieczyszczeniami	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 13.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				atmosferycznymi oraz zapewnienia dostępu do aktualnych informacji o stanie środowiska. Rzeszów, aspirujący do statusu „smart city”, powinien przyjąć za priorytet nie tylko wdrażanie nowoczesnych technologii, ale także skuteczne i szybkie informowanie mieszkańców o jakości powietrza. Brak bieżącej informacji, w tym brak komunikatów ostrzegających o przekroczeniach norm, nie tylko obniża zaufanie społeczne, ale stanowi naruszenie podstawowych zasad prewencyjnej ochrony zdrowia. Ponadto, ograniczona liczba stacji pomiarowych GIOŚ uniemożliwia dostarczenie pełnego obrazu rzeczywistej jakości powietrza na terenie miasta. W praktyce prowadzi to do sytuacji, w której niektóre obszary Rzeszowa mogą doświadczać przekroczeń norm, co pozostaje nieudokumentowane i nierozpoznane, a tym samym niewidoczne w polityce informacyjnej miasta. Włączenie do analizy SWOT punktu wskazującego na niewystarczającą liczbę stacji pomiarowych jest zatem konieczne, aby uczciwie ocenić słabe strony obecnego systemu monitoringu powietrza i umożliwić wdrożenie działań naprawczych zgodnych z ideą <i>smart city</i>, stawiającego na priorytetowe znaczenie zrównoważonego rozwoju i bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców.	
42.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029	Zagrożenia	Wnosimy o dopisanie do Zagrożeń:	Planowana budowa Obwodnicy Południowej, mająca przebiegać przez	NIEUWZGLĘDNIONO

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	3.9.2. Analiza SWOT Formy ochrony przyrody Obszary Natura 2000		- niezgodne z polityką ochrony przyrody inwestycje infrastrukturalne, takie jak planowana budowa tzw. Obwodnicy Południowej przez teren Natura 2000.	obszar Natura 2000 oraz rezerwat „Ptasią Wyspę,” stanowi bezpośrednie zagrożenie dla tego unikalnego ekosystemu, który jest częścią priorytetowych obszarów ochronnych o wysokiej wartości przyrodniczej, Wszelkie działania ingerujące w siedliska gatunków chronionych, a zwłaszcza prowadzące do ich niszczenia, powinny być ograniczone do minimum. Tymczasem, plany stoją w sprzeczności z Programem Ochrony Środowiska. Zniszczenie siedlisk i bazy pokarmowej może prowadzić do trwałej migracji lub wyginięcia niektórych gatunków ptaków, przyczyniając się do naruszenia łańcuchów pokarmowych i zmiany struktury lokalnych populacji zwierząt. Władze miejskie, podejmując działania na obszarach o tak dużym znaczeniu przyrodniczym, zobowiązane są do przestrzegania przepisów dotyczących ochrony przyrody i bioróżnorodności. Nieprzemyślane inwestycje mogą skutkować długotrwałymi, negatywnymi skutkami dla środowiska i przyczynić się do degradacji dziedzictwa naturalnego regionu.	Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
43.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s.118 Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe”	Wnosimy o wykreślenie przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej z Prognozy OOS POŚ Rzeszów. Realizacja zadania negatywnie wpłynie na poziom emisji smogu transportowego i narazi	„Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej” jest sprzeczna z ideą zrównoważonego transportu. Idea zrównoważonego transportu zakłada zmniejszenie zależności od samochodów, poprawę jakości powietrza i dostosowanie infrastruktury miejskiej do potrzeb mieszkańców oraz ochrony środowiska. Inwestycje tego typu jak przedmiotowy	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
			mieszkańców i dzieci z pobliskich szkół na zagrożenie wynikające z oddziaływania tlenków azotu oraz wysoki poziom hałasu. Oddziaływanie to będzie długotrwałe i będzie się nasilać – prognoza ruchu samochodowego to 16 tys. samochodów dziennie.	wiadukt, oparte na przestarzałym modelu rozbudowy dróg samochodowych, nie tylko ignorują aktualne wytyczne dotyczące zrównoważonego transportu, ale również przyczyniają się do dalszej degradacji środowiska miejskiego i utraty estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych. Poniższe argumenty wskazują, dlaczego budowa wiaduktu nie tylko nie usprawni ruchu, ale też stoi w sprzeczności z nowoczesnymi rozwiązaniami w zakresie urbanistyki i mobilności miejskiej: 1. Prawo Lewisa-Mogridge’a i Prawo Zahavi’ego – teoria Lewisa-Mogridge’a mówi o „paradoksie” rozbudowy dróg: nowe drogi przyciągają więcej samochodów, co w efekcie prowadzi do ponownego zatłoczenia. Prawo Zahavi’ego dodaje, że mieszkańcy mają stały czas przeznaczony na codzienny transport, więc nowe drogi i skrócone podróże prowadzą do dalszego wzrostu przestrzennego miasta i ponownego wzrostu ruchu. Wynika z tego, że zamiast rozwiązywać problem korków, nowe drogi jedynie zachęcają więcej osób do korzystania z samochodów. 2. Przykłady miast, które wycofały się z budowy nowych dróg w centrum – w wielu nowoczesnych miastach (jak Kopenhaga, Wiedeń, Amsterdam) zauważono, że rezygnacja z budowy nowych dróg i inwestowanie w transport publiczny oraz infrastrukturę rowerową prowadzi do poprawy płynności ruchu i jakości życia mieszkańców. Na przykład Seul zburzył autostradę Cheonggyecheon	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				i przekształcił ją w park. Wynikiem była poprawa mobilności i zmniejszenie liczby samochodów w centrum. 3. Strategia zrównoważonego transportu miejskiego – polityka Unii Europejskiej oraz polskie przepisy (np. „Krajowy Program Rozwoju Niskoemisyjnego Transportu”) zachęcają do zmniejszania emisji spalin przez rozwój transportu publicznego, ścieżek rowerowych oraz infrastruktury pieszej. Miasta powinny kłaść nacisk na ograniczenie ruchu samochodowego i wspierać alternatywne formy przemieszczania się. 4. Ochrona środowiska i zdrowie publiczne – rozbudowa infrastruktury drogowej w centrach miast zwiększa emisję spalin i hałas, co wpływa na jakość powietrza oraz zdrowie mieszkańców. W czasach, gdy neutralność klimatyczna staje się kluczowym celem polityk miejskich, promowanie ruchu samochodowego stoi w sprzeczności z potrzebami ochrony środowiska i zdrowia publicznego. Apelujemy o poważne traktowanie kwestii ochrony środowiska i zdrowia mieszkańców i nie wpisywanie w Program Ochrony Środowiska inwestycji drogowych, które jawnie szkodzą środowisku, mieszkańcom i są sprzeczne polityką zrównoważonego rozwoju miast.	
44.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s. 148	Działania wyznaczone w projekcie POŚ dla Miasta Rzeszowa mają w większości neutralne lub pozytywne	Zapis ten nie jest zgodny ze stanem faktycznym. Działania wyznaczone w projekcie POŚ w przypadku budowy wiaduktu nad	Wiadukt nad torami od ulicy Hoffmanowej do Wyspiańskiego miałby przecinać zabytkowy kompleks stacyjny, degradując zarówno budynki, jak i integralność	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	11.7. Zabytki oraz dobra materialne	oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej mają negatywne przełożenie na kompleks zabytkowej stacji Rzeszów Staroniwa pochodzącej z 1890 roku. Inwestycja ta degraduje zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa, stanowi też bezpośrednie zagrożenie dla zabytkowych obiektów i osi widokowych w mieście, a także do zachowania tamtejszego krajobrazu kulturowego. Przebieg wiaduktu stwarza też ryzyko wyburzenia zabytkowych budynków składających się na ten kompleks.	urbanistyczną zabytkowego kompleksu i tej części miasta. Zespół budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa, wzniesiony pod koniec XIX wieku przez C. K. Austriacko-Węgierskie Koleje Państwowe (k.k. Österreichisch-Ungarische Staatsbahnen, kkStB), stanowi unikatowy przykład zabytkowej infrastruktury kolejowej w Rzeszowie. Jest to materialne świadectwo rozwoju technologicznego i gospodarczego regionu. W świetle zapisów <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa</i> z września 2023 roku, zatwierdzonego przez władze miasta i będącego kluczowym dokumentem strategicznym, ochrona dziedzictwa kulturowego stanowi jeden z głównych priorytetów polityki przestrzennej. Budowa przedmiotowego wiaduktu jest sprzeczna nie tylko ze <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa</i>, ale również z innymi dokumentami, które tworzą ramy zrównoważonego rozwoju miejskiego. Ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego, uznawana za kluczowy element tego podejścia, powinna być wzmacniana i pielęgnowana, a nie degradowana poprzez inwestycje kolidujące z jego zachowaniem i odpowiednią ekspozycją. Kompleks zachowany jest w pierwotnym układzie i stanowi integralny element	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				miejskiego krajobrazu kulturowego, odznaczający się szczególną wartością historyczną i architektoniczną. Budowa wiaduktu doprowadziłaby do zniszczenia tego krajobrazu.	
45.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Strona 109 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska	2. Zagrożenia hałasem (ZH) Poprawa klimatu akustycznego na terenie miasta Rzeszowa	Wnosimy o dopisanie w tym punkcie do celów i kierunków zadań wyznaczonych w programie ochrony środowiska: - Ochrona centrum Rzeszowa poprzez zaniechanie realizacji wielkoskalowych inwestycji drogowych, które generują hałas, w celu zabezpieczenia jakości życia mieszkańców oraz zachowania walorów estetycznych miejskiej przestrzeni.	Wnosimy o wprowadzenie do Programu Ochrony Środowiska postulatu zakazu realizacji dużych struktur drogowych i tzw. "miejskich autostrad" w centrum miasta, ze względu na ich negatywny wpływ na komfort życia mieszkańców oraz zrównoważony rozwój Rzeszowa. Budowa wielkich inwestycji drogowych, takich jak szerokie arterie, wiadukty czy estakady, nie tylko przyczynia się do wzrostu hałasu i zanieczyszczenia powietrza, ale również generuje szkodliwe efekty dla estetyki miejskiej i środowiska naturalnego. Tego rodzaju struktury drogowe, zaprojektowane z myślą o maksymalnej przepustowości samochodowej, sprzyjają natężeniu ruchu samochodowego, a nie jego ograniczeniu – co prowadzi do dalszego zakorkowania miasta oraz przyciąga ruch tranzytowy, który mógłby zostać wyprowadzony poza obszar centrum. Realizacja tzw. miejskich autostrad w centrum miasta stoi w sprzeczności z nowoczesnymi trendami urbanistycznymi, które promują rozwój zrównoważonych systemów transportu miejskiego, przyjaznych pieszym, rowerzystom oraz użytkownikom transportu publicznego. Inwestycje tego typ nie powinny być realizowane w XXI w., szczególnie w obszarze centrum miasta, które powinno pełnić funkcję przestrzeni publicznej sprzyjającej kontaktom społecznym i aktywnemu wypoczynkowi, a nie	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				wyłącznie obszaru tranzytowego. Zgodnie z Dyrektywą 2002/49/WE dotyczącą hałasu środowiskowego oraz wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia, ograniczenie źródeł hałasu i zapewnienie komfortowych warunków życia dla mieszkańców miasta jest obowiązkiem władz lokalnych. Dodatkowo, działania te wpisują się w założenia koncepcji <i>smart city</i> , która zakłada tworzenie przestrzeni miejskich sprzyjających rozwojowi zrównoważonemu oraz przyjaznych dla mieszkańców. Wprowadzenie tego zakazu do Programu Ochrony Środowiska jest zatem krokiem niezbędnym, aby uniknąć degradacji środowiska miejskiego, zwiększonej emisji hałasu, i jednocześnie umożliwić realizację nowoczesnej polityki transportowej, w której priorytetem jest jakość życia mieszkańców, a nie przepustowość dla samochodów.	
46.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Strona 116 Tabela 32. Opis oddziaływania działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla Miasta Rzeszowa.	Tabela: Opis przedsięwzięcia oraz oddziaływania	W opisie przedsięwzięcia oraz oddziaływania na środowisko brak koncepcji tunelu pod torami na trasie łączącej ul. Wyspiańskiego z ul. Hoffmanowej lub Pułaskiego	Władze miasta zleciły badania możliwości budowy tunelu pod torami na trasie łączącej ul. Wyspiańskiego z ul. Hoffmanowej lub Pułaskiego. Prognoza OOS POŚ Rzeszów nie zawiera opisu tego przedsięwzięcia ani oceny jego oddziaływania na środowisko. Wnosimy o włączenie tej koncepcji do prognozy OOS POŚ Rzeszów.	NIEUWZGLĘDNIONO Jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji drogowych nie wskazała analizowanego rozwiązania jako zaplanowanego obecnie do realizacji, stąd nie znajduje się w projekcie POŚ. Propozycje nowych inwestycji drogowych czy też zmian w planowanych inwestycjach drogowych należy zgłaszać do jednostki odpowiedzialnej za ich realizację, tj. Miejskiego Zarządu Dróg w Rzeszowie. Zagadnienia związane z szeroko

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
					rozumianym transportem i mobilnością, takie jak jakość oświetlenia, stan dróg, chodników, ścieżek rowerowych, czy usprawnienie transportu zbiorowego będą szczegółowo analizowane w SUMP (Planie zrównoważonej mobilności miejskiej).
47.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Strona 169 13. Propozycja działań alternatywnych	Dla zadań zawartych w projekcie POŚ dla Miasta Rzeszowa można zaproponować następujące działania alternatywne: -Rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego. - Rezygnacja z realizacji inwestycji	Stowarzyszenie Centrum Rzeszowa zgłasza alternatywna koncepcję dla Budowy wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej w postaci: Budowy tunelu pieszo-rowerowego pod Stacją Rzeszów Staroniwa oraz rozwoju i reorganizacji komunikacji publicznej zgodnie z koncepcją prof. Macieja Piekarskiego, która została przedstawiona w Urban Lab 19.01.2024 r. (Maciej Piekarski, autor koncepcji, to członek zespołu tematycznego w Urban Lab ds. zrównoważonej mobilności miejskiej, adiunkt w Zakładzie Projektowania Architektonicznego i Grafiki Inżynierskiej Politechniki Rzeszowskiej), a tym samym Stowarzyszenie Centrum Rzeszowa wzywa do rezygnacji z inwestycji budowy wiaduktu nad torami od ulicy Wyspiańskiego do ulicy Hoffmanowej lub Wyspiańskiego w Rzeszowie.	Wnosimy o realizację koncepcji nowoczesnego ekologicznego węzła multimodalnego wg koncepcji Prof. Macieja Piekarskiego zamiast archaicznej koncepcji wiaduktu drogowego dla samochodów w centrum miasta. Koncepcja prof. Macieja Piekarskiego zakłada: 1. Utworzenie tunelu pieszo-rowerowego pod torami w rejonie przystanku Rzeszów-Staroniwa, zamiast wiaduktu i estakady, by ochronić istniejącą zabytkową infrastrukturę i zapobiec degradującej ingerencji w krajobraz kulturowy tej części miasta 2. Modernizację systemu komunikacji miejskiej poprzez stworzenie węzłów przesiadkowych i szybszych połączeń autobusowych, co ograniczy ruch samochodowy i zmniejszy emisję hałasu oraz zanieczyszczeń. 3. Wprowadzenie rozwiązań proekologicznych , promujących ruch pieszy i rowerowy, co wpisuje się w europejskie standardy zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. 4. Utworzenie węzła multimodalnego przy już funkcjonującej w ramach kolei	NIEUWZGLĘDNIONO Jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji drogowych nie wskazała analizowanego rozwiązania jako zaplanowanego obecnie do realizacji, stąd nie znajduje się w projekcie POŚ. Propozycje nowych inwestycji drogowych czy też zmian w planowanych inwestycjach drogowych należy zgłaszać do jednostki odpowiedzialnej za ich realizację, tj. Miejskiego Zarządu Dróg w Rzeszowie. Zagadnienia związane z szeroko rozumianym transportem i mobilnością, takie jak jakość oświetlenia, stan dróg, chodników, ścieżek rowerowych, czy usprawnienie transportu zbiorowego będą szczegółowo analizowane w SUMP (Planie zrównoważonej mobilności miejskiej).

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				aglomeracyjnej Stacji Rzeszów Staroniwa – to punkt integrujący różne środki transportu: komunikację publiczną, ruch pieszy i rowerowy, który znacząco poprawi wygodę i efektywność przemieszczania się. Węzeł multimodalny w pobliżu przystanku kolejowego Rzeszów-Staroniwa umożliwi łatwą przesiadkę między koleją, autobusami, a także zapewni szybki dostęp dla pieszych i rowerzystów, wspierając ekologiczne formy transportu. Dzięki temu system będzie bardziej przyjazny środowisku i zmniejszy natężenie ruchu samochodowego w centrum miasta. Proponowane zmiany nie tylko poprawią dostępność transportu, lecz także wzmocnią ochronę środowiska miejskiego i przyrodniczego, zgodnie z ideą Smart City i wymogami unijnymi. Utworzenie węzła multimodalnego, który zintegruje istniejący transport kolejowy, pieszy i rowerowy, umożliwiając płynne i wygodne przesiadki między różnymi środkami transportu. Zgodnie z koncepcją prof. Macieja Piekarskiego, węzeł ten powinien obsługiwać pasażerów kolei aglomeracyjnej oraz pieszych i rowerzystów z sąsiednich osiedli, spajając komunikację miejską i lokalne potrzeby transportowe. Charakterystyka kluczowych elementów: - Tunel pieszo-rowerowy – połączenie osiedli po obu stronach torów przy Stacji Rzeszów Staroniwa za pomocą tunelu dedykowanego pieszym i rowerzystom umożliwi bezpieczne i szybkie przemieszczanie się między nimi. Tunel	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				ten zminimalizuje ruch samochodowy w tej części miasta, priorytetyzując zrównoważony rozwój transportu miejskiego oraz nie będzie generował smogu transportowego. - Zintegrowane infrastruktury rowerowe – węzeł powinien obejmować parkingi rowerowe, stacje doładowania rowerów elektrycznych oraz rozwój ścieżek rowerowych w centrum, co przyczyni się do zwiększenia udziału transportu rowerowego w codziennych dojazdach. - Ekologiczna architektura – węzeł multimodalny powinien zostać zrewitalizowany i zbudowany z użyciem nowoczesnych, ekologicznych materiałów oraz zieleni miejskiej, aby stworzyć przestrzeń sprzyjającą relaksowi, redukując emisję CO₂ i poprawiając jakość powietrza. Takie rozwiązanie w pełni wpisuje się w założenia zrównoważonego rozwoju, zmniejszając ślad węglowy i tworząc spójną, dostępną przestrzeń publiczną dla mieszkańców, która poprawia jakość życia i sprzyja redukcji ruchu samochodowego na rzecz przyjaznych środowisku form transportu. Dodatkowo Stowarzyszenie Centrum Rzeszowa postuluje dla terenu zabytkowej Stacji Rzeszów Staroniwa inwestycje ekologiczne. Obszar zabytkowej stacji kolejowej Rzeszów Staroniwa, będącej pod ochroną konserwatorską, wymaga przemyślanej rewitalizacji uwzględniającej adaptację do zmieniających się warunków klimatycznych. Zamiast potężnej ingerencji w postaci wiaduktu,	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				powodującej smog transportowy i hałas oraz zagrażającego zdrowiu mieszkańców, działania dotyczące tego terenu – w porozumieniu z konserwatorem zabytków - powinny obejmować: a) Stworzenie Strefy miejskiej rekreacyjnej o niskim wpływie na środowisko – stworzenie placu miejskiego, ścieżek spacerowych i rowerowych wykonanych z przepuszczalnych materiałów, które umożliwiają naturalne wsiąkanie wody, a także małe instalacje drewniane czy kamienne, które harmonizują z otoczeniem historycznym. b) Zazielenianie terenu – wprowadzenie roślinności odpornej na zmienne warunki pogodowe, w tym drzewa, krzewy i rośliny pnące, które nie tylko poprawią estetykę, ale także obniżą temperaturę otoczenia latem, zmniejszając efekt wyspy ciepła. c) Mała retencja wodna – instalacja rozwiązań takich jak ogrody deszczowe i zbiorniki retencyjne, które pomogą w gospodarowaniu wodą opadową. Mała retencja pozwoli na zatrzymanie wody na tych terenach, co jest istotne w kontekście nawadniania roślinności i redukcji ryzyka lokalnych podtopień wskazanych w dokumencie jako zagrożenie d) Poprawa bioróżnorodności – zastosowanie nasadzeń lokalnych gatunków roślin przyciągających ptaki i owady zapylające. Takie działania wzbogacą ekosystem miejski i wspomogą naturalne procesy ekologiczne,	

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				poprawiając odporność terenu na zmiany klimatyczne.	
48.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Strona 169 13. Propozycja działań alternatywnych	Dla zadań zawartych w projekcie POŚ dla Miasta Rzeszowa można zaproponować następujące działania alternatywne: -Rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego. - Rezygnacja z realizacji inwestycji	Stowarzyszenie Centrum Rzeszowa postuluje uwzględnienie planowania przepraw bezokolicznych dla samochodów pomiędzy rzeszowskimi osiedlami położonymi po przeciwnych stronach linii kolejowej Rzeszów – Jasło na już istniejących ciągach komunikacyjnych w największej części torów kolejowych w postaci tuneli biegnących pod torami.	Postulat ten wpisuje się w ideę zrównoważonego rozwoju miejskiego, minimalizując ingerencję w przestrzeń miejską, w tym zabytki, a jednocześnie optymalizując wykorzystanie już istniejących tras komunikacyjnych. Tunel na krótkich odcinkach zapewni efektywną, bardziej ekologiczną i bezpieczną przeprawę, eliminując potrzebę budowy wielkich, ingerujących w otoczenie i krajobraz miejski obiektów komunikacyjnych.	NIEUWZGLĘDNIONO Jednostka odpowiedzialna za realizację inwestycji drogowych nie wskazała analizowanego rozwiązania jako zaplanowanego obecnie do realizacji, stąd nie znajduje się w projekcie POŚ. Propozycje nowych inwestycji drogowych czy też zmian w planowanych inwestycjach drogowych należy zgłaszać do jednostki odpowiedzialnej za ich realizację, tj. Miejskiego Zarządu Dróg w Rzeszowie. Zagadnienia związane z szeroko rozumianym transportem i mobilnością, takie jak jakość oświetlenia, stan dróg, chodników, ścieżek rowerowych, czy usprawnienie transportu zbiorowego będą szczegółowo analizowane w SUMP (Planie zrównoważonej mobilności miejskiej).
49.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej s.118	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe”	Składam wniosek o wykreślenie przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej z Prognozy OOS POŚ Rzeszów.	Realizacja wiaduktu nad torami, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową, oznacza poważne zagrożenie dla jakości życia mieszkańców miasta. Tysiące pojazdów, które codziennie będą korzystać z tej przeprawy, spowodują wzrost emisji spalin, w tym tlenków azotu, oraz zwiększenie hałasu w gęsto zaludnionych rejonach. Inwestycja ta jest w sprzeczności z potrzebami współczesnych miast, które dążą do ograniczenia ruchu samochodowego w centrum, ochrony środowiska i poprawy warunków życia. Taka inwestycja nie rozwiązuje problemów komunikacyjnych,	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				lecz jedynie przenosi korki na inne rejony miasta – w tym wypadku wprost do centrum. W czasach, gdy walka o czyste powietrze i redukcję emisji jest kluczowa, budowa takiego wiaduktu jest nie do przyjęcia. Apeluję o rezygnację z tego projektu w Programie Ochrony Środowiska.	
50.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 S. 113 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Składam wniosek o usunięcie z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji „Budowa wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej”, gdyż nie jest ona zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz jest sprzeczna z ogólnopolskimi wytycznymi w tym zakresie.	Budowa wiaduktu, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową, jest sprzeczna z zasadami ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Inwestycja ta przyczyni się do nasilenia hałasu w gęsto zaludnionej okolicy, wpływając negatywnie na komfort życia mieszkańców. Co więcej, planowany ruch na poziomie 16 tysięcy pojazdów dziennie zwiększy emisję zanieczyszczeń powietrza, w tym szkodliwych tlenków azotu, zagrażających zdrowiu mieszkańców, zwłaszcza dzieci i seniorów. Tego rodzaju inwestycja nie rozwiązuje problemów komunikacyjnych, lecz jedynie przenosi korki na inne rejony miasta. Ponadto zagraża historycznemu obszarowi stacji Rzeszów Staroniwa, którego degradacja oznaczałaby nieodwracalną stratę dla dziedzictwa kulturowego miasta.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	s. 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.				
51.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Zagrożenie hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta Strona 114,	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Składam wniosek o uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 zasady nierealizowania nowych inwestycji, które generowałyby nadmierny hałas w centrum miasta, zamiast proponowania rozwiązań mających jedynie ograniczać – i to nieskutecznie – jego negatywne skutki.	Projektowanie ekranów akustycznych w centralnych obszarach miasta, jak w przypadku planowanego wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Hoffmanowej lub Pułaskiego, nie tylko zubaża estetykę przestrzeni, ale również stoi w sprzeczności z nowoczesnymi zasadami urbanistyki. Współczesne podejście do planowania miejskiego preferuje otwarte przestrzenie o wysokich walorach wizualnych, które są spójne z historycznym kontekstem. Budowa ekranów w takich miejscach świadczy o niezrozumieniu istoty zrównoważonego rozwoju przestrzeni miejskiej i jest symptomem, który wskazuje, że miasto nie rozumie idei zrównoważonego rozwoju, stawiając na inwestycje, które są przyczyną hałasu, a następnie stara się je nieskutecznie zamaskować przy użyciu ekranów.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 3.
52.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s. 148 11.7. Zabytki oraz dobra materialne	Działania wyznaczone w projekcie POŚ dla Miasta Rzeszowa mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	Planowana budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej negatywnie wpłynie na zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa z 1890 roku, naruszając jego unikalny krajobraz kulturowy. Realizacja tego projektu grozi także wyburzeniem zabytkowych budynków, co stanowi realne zagrożenie dla historycznej	Planowana budowa wiaduktu nad torami, łączącego ulice Hoffmanową i Wyspiańskiego, stanowi poważne zagrożenie dla integralności zabytkowego zespołu budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa. Kompleks ten, wzniesiony przez Austro-Węgierskie Koleje Państwowe pod koniec XIX wieku, jest jednym z najważniejszych elementów dziedzictwa historycznego miasta. Projekt inwestycyjny może nie tylko zniszczyć te budynki, ale również zakłócić spójność urbanistyczną tej części Rzeszowa,	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
			architektury tego miejsca.	prowadząc do nieodwracalnej utraty wartości historycznych i przestrzennych tego obszaru.	
53.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej s.118	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe”	Składam wniosek o wykreślenie przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej z Prognozy OOS POŚ Rzeszów.	Planowana budowa wiaduktu nad torami, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową, doprowadzi do zwiększenia emisji smogu komunikacyjnego i hałasu, co negatywnie wpłynie na zdrowie mieszkańców, w tym dzieci uczęszczających do okolicznych szkół oraz mieszkańców osiedla Pułaskiego. Prognozowany ruch na poziomie 16 tysięcy pojazdów dziennie będzie powodował trwałe zanieczyszczenie powietrza, w tym emisję tlenków azotu, które są szkodliwe dla zdrowia. Tego typu inwestycje są sprzeczne z ideą zrównoważonego transportu, zakładającego zmniejszenie ruchu samochodowego, poprawę jakości powietrza oraz rozwój przestrzeni przyjaznych mieszkańcom. W obliczu współczesnych wyzwań klimatycznych oraz konieczności redukcji emisji, realizacja takiego projektu nasili degradację środowiska miejskiego i obniży jakość życia mieszkańców. Apeluję o usunięcie tej inwestycji z Programu Ochrony Środowiska, gdyż stoi ona w sprzeczności z zasadami zrównoważonego rozwoju i szkodzi zarówno środowisku, jak i mieszkańcom miasta.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
54.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 S. 113 7. Cele, kierunki interwencji oraz	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Składam wniosek o usunięcie z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji „Budowa wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul.	Planowana budowa wiaduktu łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową stoi w sprzeczności z zasadami ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego s. 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.		Puławskiego lub Hoffmanowej”, gdyż nie jest ona zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz jest sprzeczna z ogólnopolskimi wytycznymi w tym zakresie.	Taka inwestycja generowałaby duży hałas, który negatywnie wpłynąłby na komfort życia mieszkańców w gęsto zabudowanej okolicy. Dodatkowo, prognozowany ruch na poziomie 16 tysięcy pojazdów dziennie przyczyniłby się do wzrostu emisji zanieczyszczeń, w tym szkodliwych tlenków azotu, stanowiących zagrożenie dla zdrowia, szczególnie dla dzieci i seniorów. Należy również podkreślić, że budowa wiaduktu w centrum miasta nie rozwiąże problemu korków, lecz przesunie go na inne obszary. Miasta kierujące się zasadami zrównoważonego rozwoju ograniczają ruch samochodowy w centrach, zamiast go intensyfikować. Ponadto inwestycja ta zagraża zabytkowemu obszarowi stacji Rzeszów Staroniwa, który wymaga rewitalizacji, a nie dalszej degradacji przez nowe betonowe konstrukcje i zniszczenie cennych osi widokowych. Z tych powodów apeluję o rezygnację z realizacji tego wiaduktu, który jest niezgodny z ideą ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.	
55.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Zagrożenie hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Składam wniosek o uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 zasady nierealizowania nowych inwestycji, które generowałyby nadmierny hałas w centrum miasta, zamiast proponowania	Budowa ekranów akustycznych w centrum miasta przy inwestycjach drogowych, takich jak planowany wiadukt nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Hoffmanowej lub Puławskiego, negatywnie wpływa na estetykę przestrzeni. Nowoczesne zasady projektowania przestrzeni miejskiej stawiają na otwarte,	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 3.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	Strona 114,		rozwiązań mających jedynie ograniczać – i to nieskutecznie – jego negatywne skutki.	przyjazne i zielone przestrzenie, które harmonijnie wpisują się w historyczny kontekst. Stawianie ekranów przy nowych inwestycjach w centrum jest symptomem złego projektowania niezgodnego ze zrównoważonym rozwojem.	
56.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s. 148 11.7. Zabytki oraz dobra materialne	Działania wyznaczone w projekcie POŚ dla Miasta Rzeszowa mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	Planowana budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej negatywnie wpłynie na zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa z 1890 roku, naruszając jego unikalny krajobraz kulturowy. Realizacja tego projektu grozi także wyburzeniem zabytkowych budynków, co stanowi realne zagrożenie dla historycznej architektury tego miejsca.	Planowana budowa wiaduktu nad torami, łączącego ulice Hoffmanową i Wyspiańskiego, zagraża zachowaniu zabytkowego zespołu budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa, który stanowi ważny element dziedzictwa historycznego miasta. Kompleks, powstały pod koniec XIX wieku, został zbudowany przez Austro-Węgierskie Koleje Państwowe i jest wyjątkowym przykładem zabytkowej infrastruktury kolejowej. Inwestycja ta nie tylko zniszczyłaby same budynki, ale również naruszyła spójność urbanistyczną tej części miasta, prowadząc do utraty jej istotnych walorów historycznych i przestrzennych.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
57.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s. 148 11.7. Zabytki oraz dobra materialne	Działania wyznaczone w projekcie POŚ dla Miasta Rzeszowa mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	Budowa wiaduktu planowanego nad torami między ulicami Wyspiańskiego a Hoffmanowej lub Pułaskiego wpłynie niekorzystnie na zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa z 1890 roku, zaburzając jego wyjątkowy krajobraz kulturowy. Projekt ten niesie również ryzyko wyburzenia historycznych budynków, co stanowi poważne zagrożenie dla dziedzictwa architektonicznego tego obszaru.	Projekt budowy wiaduktu nad torami, który miałby połączyć ulice Hoffmanowej i Wyspiańskiego, stanowi poważne zagrożenie dla zachowania integralności zespołu zabytkowych budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa. Wzniesiony przez Austro-Węgierskie Koleje Państwowe pod koniec XIX wieku, kompleks ten jest jednym z najcenniejszych elementów dziedzictwa historycznego miasta. Inwestycja może nie tylko naruszyć strukturę tych obiektów, ale również wpłynąć negatywnie na urbanistyczną harmonię tego obszaru, prowadząc do bezpowrotnej utraty jego wartości kulturowych i przestrzennych.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
58.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej s.118	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe”	Składam wniosek o wykreślenie przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej z Prognozy OOS POŚ Rzeszów.	Realizacja wiaduktu nad torami, łączącego ulice Wyspiańskiego i Pułaskiego lub Hoffmanowej, niesie poważne ryzyko dla komfortu życia mieszkańców miasta. Przeprowadzenie, którą codziennie pokonywać będą tysiące pojazdów, przyczyni się do zwiększenia emisji szkodliwych spalin, takich jak tlenki azotu, oraz do intensyfikacji hałasu w obszarach o dużym zagęszczeniu ludności. Tego rodzaju przedsięwzięcie jest sprzeczne z kierunkiem rozwoju nowoczesnych miast, które stawiają na ograniczanie ruchu samochodowego, ochronę środowiska i poprawę warunków życia. Inwestycja nie eliminuje problemów komunikacyjnych, a jedynie przesuwając korki do innych części miasta, w tym do jego centralnych obszarów. W obliczu pilnych wyzwań związanych z redukcją emisji i poprawą jakości powietrza, realizacja tego projektu jest nieakceptowalna. Zwracam się z apelem o wycofanie tego projektu z Programu Ochrony Środowiska.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
59.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 S. 113 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Składam wniosek o usunięcie z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji „Budowa wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej”, gdyż nie jest ona zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz jest sprzeczna z ogólnopolskimi wytycznymi w tym zakresie.	Budowa wiaduktu, który miałby połączyć ulicę Wyspiańskiego z ulicą Pułaskiego lub Hoffmanowej, narusza podstawowe zasady ochrony środowiska i ideę zrównoważonego rozwoju. Inwestycja przyczyni się do zwiększenia hałasu w gęsto zamieszkaną okolicę, obniżając jakość życia mieszkańców, a planowany ruch 16 tysięcy pojazdów dziennie znacząco pogorszy jakość powietrza poprzez wzrost emisji szkodliwych substancji, takich jak tlenki azotu, szczególnie niebezpiecznych dla dzieci i seniorów. Tego typu projekt nie tylko nie rozwiązuje problemów komunikacyjnych,	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego s. 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.			ale przesuwają korki do innych rejonów miasta. Co więcej, stanowi realne zagrożenie dla historycznego kompleksu stacji Rzeszów Staroniwa, którego zniszczenie byłoby nieodwracalną stratą dla dziedzictwa kulturowego Rzeszowa.	
60.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Zagrożenie hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta Strona 114,	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Składam wniosek o uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 zasady nierealizowania nowych inwestycji, które generowałyby nadmierny hałas w centrum miasta, zamiast proponowania rozwiązań mających jedynie ograniczać – i to nieskutecznie – jego negatywne skutki.	Umieszczanie ekranów akustycznych w centralnych rejonach miasta, takich jak przy planowanym wiadukcie nad torami łączącym ulice Wyspiańskiego i Hoffmanową lub Pułaskiego, nie tylko degraduje estetykę przestrzeni miejskiej, ale również pozostaje w sprzeczności z zasadami nowoczesnego planowania urbanistycznego. Współczesne koncepcje urbanistyczne zakładają tworzenie otwartych przestrzeni o wysokiej wartości wizualnej, spójnych z historycznym otoczeniem. Takie rozwiązania, jak budowa ekranów, są przejawem niezrozumienia zrównoważonego rozwoju, który wymaga eliminowania	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 3.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				źródeł hałasu, a nie ich maskowania metodami obniżającymi jakość przestrzeni miejskiej.	
61.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej s.118	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe”	Składam wniosek o wykreślenie przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej z Prognozy OOS POŚ Rzeszów.	Planowana budowa wiaduktu nad torami, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową, spowoduje wzrost emisji smogu transportowego i hałasu, co negatywnie wpłynie na zdrowie mieszkańców, zwłaszcza dzieci uczęszczających do pobliskich szkół, ale także mieszkańców osiedla Pułaskiego. Prognozowany ruch na poziomie 16 tysięcy pojazdów dziennie oznacza trwałe i nasilające się zanieczyszczenie powietrza, w tym emisję szkodliwych tlenków azotu. Inwestycja ta stoi w sprzeczności z ideą zrównoważonego transportu, którego celem jest ograniczenie ruchu samochodowego w miastach, poprawa jakości powietrza oraz tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych. W kontekście obecnych wyzwań klimatycznych i konieczności dążenia do neutralności emisyjnej, realizacja tego projektu przyczyni się do dalszej degradacji środowiska miejskiego, pogarszając jakość życia mieszkańców i estetykę miasta. Z uwagi na powyższe, apeluję o wykreślenie tej inwestycji z Programu Ochrony Środowiska, jako sprzecznej z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz szkodliwej dla mieszkańców i środowiska.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
62.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 S. 113 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Składam wniosek o usunięcie z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji „Budowa wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul.	Planowana budowa wiaduktu łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową jest sprzeczna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego s. 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.		Pułaskiego lub Hoffmanowej”, gdyż nie jest ona zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz jest sprzeczna z ogólnopolskimi wytycznymi w tym zakresie.	Przed wszystkim taki obiekt generowałby znaczny hałas, obniżając jakość życia mieszkańców gęsto zaludnionej okolicy. Ponadto intensywny ruch samochodowy – szacowany na 16 tysięcy pojazdów dziennie – prowadziłby do zwiększenia emisji zanieczyszczeń, w tym szkodliwych tlenków azotu, co stanowi zagrożenie dla zdrowia, zwłaszcza dzieci uczęszczających do okolicznych szkół oraz seniorów. Warto zauważyć, że budowa wiaduktu w centrum miasta nie rozwiąże problemu korków, lecz przeniesie go na inne obszary. Współczesne miasta dążące do zrównoważonego rozwoju ograniczają ruch samochodowy w centrach, zamiast go zwiększać. Dodatkowo projekt ten zagraża zabytkowemu obszarowi stacji Rzeszów Staroniwa, który powinien być poddany rewitalizacji, a nie degradacji przez nowe betonowe konstrukcje i niszczenie osi widokowych. Z uwagi na te argumenty realizacja wiaduktu jest niezgodna z celami ochrony środowiska i zasadami zrównoważonego rozwoju.	
63.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Zagrożenie hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta Strona 114,	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Składam wniosek o uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 zasady nierealizowania nowych inwestycji, które generowałyby nadmierny hałas w centrum miasta, zamiast proponowania rozwiązań mających jedynie ograniczać – i to nieskutecznie – jego negatywne skutki.	Budowa ekranów akustycznych w centrum miasta przy inwestycjach drogowych, takich jak planowany wiadukt nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Hoffmanowej lub Pułaskiego, negatywnie wpływa na estetykę przestrzeni. Nowoczesne zasady projektowania przestrzeni miejskiej stawiają na otwarte, przyjazne i zielone przestrzenie, które harmonijnie wpisują się w historyczny kontekst. Stawianie ekranów przy nowych inwestycjach w centrum jest symptomem złego projektowania niezgodnego ze zrównoważonym rozwojem.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 3.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
64.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s. 148 11.7. Zabytki oraz dobra materialne	Działania wyznaczone w projekcie POŚ dla Miasta Rzeszowa mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	Planowana budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej negatywnie wpłynie na zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa z 1890 roku, naruszając jego unikalny krajobraz kulturowy. Realizacja tego projektu grozi także wyburzeniem zabytkowych budynków, co stanowi realne zagrożenie dla historycznej architektury tego miejsca.	Planowana budowa wiaduktu nad torami, łączącego ulice Hoffmanową i Wyspiańskiego, doprowadziłaby do zniszczenia cennego zespołu budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa, będącego istotnym elementem historii miasta. Kompleks ten, powstały pod koniec XIX wieku, został wzniesiony przez Austriacko-Węgierskie Koleje Państwowe i stanowi unikalny przykład zabytkowej infrastruktury kolejowej. Realizacja inwestycji nie tylko doprowadziłaby do degradacji samych budynków, ale także naruszyłaby integralność urbanistyczną tej części miasta, co skutkowałoby utratą jej wartości historycznej i przestrzennej.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
65.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej s.118	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe”	Składam wniosek o wykreślenie przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej z Prognozy OOS POŚ Rzeszów.	Wprowadzenie wiaduktu nad torami, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową, będzie miało długofalowe negatywne skutki dla Rzeszowa. Intensywny ruch samochodowy w tym miejscu, sięgający 16 tysięcy pojazdów dziennie, zwiększy hałas i emisję szkodliwych substancji, takich jak tlenki azotu, co poważnie zagrozi zdrowiu mieszkańców, w tym dzieci i osób starszych. Współczesne standardy rozwoju miast opierają się na ograniczaniu ruchu samochodowego i poprawie jakości przestrzeni publicznej w centrum. Ten projekt nie tylko nie spełnia tych wymagań, ale także pogłębia problemy związane z zanieczyszczeniem powietrza i klimatem. Dlatego zwracam się o wykreślenie tej inwestycji z Programu Ochrony Środowiska oraz – szerzej – nierealizowanie jej.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
66.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Składam wniosek o usunięcie z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji	Planowana budowa wiaduktu między ul. Wyspiańskiego a ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej budzi poważne obawy	NIEUWZGLĘDNIONO

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	s. 113 7. Cele, kierunki interwencji ora zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego s. 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.		„Budowa wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej”, gdyż nie jest ona zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz jest sprzeczna z ogólnopolskimi wytycznymi w tym zakresie.	związane z jakością życia mieszkańców. Generowany hałas oraz wzrost emisji zanieczyszczeń, w tym tlenków azotu, znacząco pogorszą warunki życia w tej gęsto zabudowanej okolicy. Szczególnie narażeni będą mieszkańcy osiedla, dzieci uczęszczające do pobliskich szkół oraz seniorzy. Tego rodzaju inwestycje nie przystają do współczesnych standardów rozwoju miast, które ograniczają ruch samochodowy w centrach na rzecz przestrzeni przyjaznych ludziom. Ponadto projekt wiaduktu zagraża dziedzictwu historycznemu, niszcząc cenny obszar stacji Rzeszów Staroniwa oraz wymaga wyburzeń, co jest całkowicie sprzeczne z celami neutralności klimatycznej oraz dobrostanu mieszkańców. Przypominam, że Rzeszów uczestniczy w programie: 100 neutralnych dla klimatu i inteligentnych miast do 2030 roku”. Inwestycja wiaduktu w centrum jest całkowicie sprzeczna z założeniami tego programu.	Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
67.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Zagrożenia hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta Strona 114,	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Składam wniosek o uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 zasady nierealizowania nowych inwestycji, które generowałyby nadmierny hałas w centrum miasta, zamiast proponowania rozwiązań mających jedynie ograniczać – i to nieskutecznie –	Planowana budowa ekranów akustycznych przy inwestycjach drogowych, takich jak wiadukt nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Hoffmanowej lub Pułaskiego, znacząco zubaża estetykę przestrzeni miejskiej. Nowoczesne podejście do projektowania miast zakłada tworzenie przyjaznych, otwartych i zielonych przestrzeni, które podnoszą jakość życia mieszkańców i	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 3.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
			jego negatywne skutki.	respektują historyczny kontekst. Ekran w centrum miasta to przykład złego projektowania, które nie uwzględnia potrzeby zrównoważonego rozwoju i harmonijnego kształtowania przestrzeni publicznej. Teren przystacyjny wymaga mądrej rewitalizacji, uwzględniającej priorytet dla ruchu rowerowego i pieszego, a także inwestycji w miejską zieleń w porozumieniu z Konserwatorem Zabytków. To teren wpisany w szerszy kontekst historyczny i urbanistyczny, wymaga ochrony i projektowania zgodnego ze współczesnymi standardami, nie zaś z archaicznymi koncepcjami wiaduktów z połowy XX w. Budowanie ekranów akustycznych w centrach miast jest oznaką, iż miasto chce realizować projekty niezgodne z ideą zrównoważonego rozwoju.	
68.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s. 148 11.7. Zabytki oraz dobra materialne	Działania wyznaczone w projekcie dla Miasta Rzeszowa mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	Planowana budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej negatywnie wpłynie na zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa z 1890 roku, naruszając jego unikalny krajobraz kulturowy. Realizacja tego projektu grozi także wyburzeniem zabytkowych budynków, co stanowi realne zagrożenie dla historycznej architektury tego miejsca.	Planowana inwestycja w postaci wiaduktu nad torami, łączącego ul. Hoffmanową z ul. Wyspiańskiego, stanowi poważne zagrożenie dla zachowania wartościowego zespołu budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa. Komplex, zbudowany przez Austro-Węgierskie Koleje Państwowe pod koniec XIX wieku, jest nieocenionym świadectwem historycznym miasta. Realizacji tej inwestycji może nie tylko doprowadzić do zniszczenia tych budynków, ale także naruszyć spójność urbanistyczną tej części miasta, co skutkowałoby utratą jej niepowtarzalnych walorów historycznych i przestrzennych.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
69.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza,	Składam wniosek o wykreślenie przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej z Prognozy	Wprowadzenie wiaduktu nad torami, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową, będzie miało długofalowe negatywne skutki dla Rzeszowa. Intensywny ruch	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	s.118	oddziaływanie to będzie długotrwałe”	OOŚ POŚ Rzeszów.	samochodowy w tym miejscu, sięgający 16 tysięcy pojazdów dziennie, zwiększy hałas i emisję szkodliwych substancji, takich jak tlenki azotu, co poważnie zagrazi zdrowiu mieszkańców, w tym dzieci i osób starszych. Współczesne standardy rozwoju miast opierają się na ograniczaniu ruchu samochodowego i poprawie jakości przestrzeni publicznej w centrum. Ten projekt nie tylko nie spełnia tych wymagań, ale także pogłębia problemy związane z zanieczyszczeniem powietrza i klimatem. Dlatego zwracam się o wykreślenie tej inwestycji z Programu Ochrony Środowiska oraz – szerzej – nierealizowanie jej.	
70.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 s. 113 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Składam wniosek o usunięcie z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji „Budowa wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej”, gdyż nie jest ona zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz jest sprzeczna z ogólnopolskimi wytycznymi w tym zakresie.	Planowana budowa wiaduktu między ul. Wyspiańskiego a ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej budzi poważne obawy związane z jakością życia mieszkańców. Generowany hałas oraz wzrost emisji zanieczyszczeń, w tym tlenków azotu, znacząco pogorszą warunki życia w tej gęsto zabudowanej okolicy. Szczególnie narażeni będą mieszkańcy osiedla, dzieci uczęszczające do pobliskich szkół oraz seniorzy. Tego rodzaju inwestycje nie przystają do współczesnych standardów rozwoju miast, które ograniczają ruch samochodowy w centrach na rzecz przestrzeni przyjaznych ludziom. Ponadto projekt wiaduktu zagraża dziedzictwu historycznemu, niszcząc cenny obszar stacji Rzeszów Staroniwa oraz wymaga wyburzeń, co jest całkowicie sprzeczne z celami neutralności klimatycznej oraz dobrostanu mieszkańców. Przypominam, że Rzeszów uczestniczy w programie: 100 neutralnych dla klimatu i inteligentnych miast do 2030 roku”.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	publicznego s. 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.			Inwestycja wiaduktu w centrum jest całkowicie sprzeczna z założeniami tego programu.	
71.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Zagrożenia hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta Strona 114,	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Składam wniosek o uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 zasady nierealizowania nowych inwestycji, które generowałyby nadmierny hałas w centrum miasta, zamiast proponowania rozwiązań mających jedynie ograniczać – i to nieskutecznie – jego negatywne skutki.	Planowana budowa ekranów akustycznych przy inwestycjach drogowych, takich jak wiadukt nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Hoffmanowej lub Pułaskiego, znacząco zubaża estetykę przestrzeni miejskiej. Nowoczesne podejście do projektowania miast zakłada tworzenie przyjaznych, otwartych i zielonych przestrzeni, które podnoszą jakość życia mieszkańców i respektują historyczny kontekst. Ekran w centrum miasta to przykład złego projektowania, które nie uwzględnia potrzeby zrównoważonego rozwoju i harmonijnego kształtowania przestrzeni publicznej. Teren przystajny wymaga mądrej rewitalizacji, uwzględniającej priorytet dla ruchu rowerowego i pieszego, a także inwestycji w miejską zieleń w porozumieniu z Konserwatorem Zabytków. To teren wpisany w szerszy kontekst historyczny i urbanistyczny, wymaga ochrony i projektowania zgodnego ze współczesnymi standardami, nie zaś z archaicznymi koncepcjami wiaduktów z połowy XX w. Budowanie ekranów akustycznych w centrach miast jest oznaką, iż miasto chce realizować projekty niezgodne z ideą zrównoważonego rozwoju.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 3.
72.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów	Działania wyznaczone w projekcie dla Miasta Rzeszowa	Planowana budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do	Planowana inwestycja w postaci wiaduktu nad torami, łączącego ul. Hoffmanową z	NIEUWZGLĘDNIONO

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	s. 148 11.7. Zabytki oraz dobra materialne	mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej negatywnie wpłynie na zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa z 1890 roku, naruszając jego unikalny krajobraz kulturowy. Realizacja tego projektu grozi także wyburzeniem zabytkowych budynków, co stanowi realne zagrożenie dla historycznej architektury tego miejsca.	ul. Wyspiańskiego, stanowi poważne zagrożenie dla zachowania wartościowego zespołu budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa. Kompleks, zbudowany przez Austro-Węgierskie Koleje Państwowe pod koniec XIX wieku, jest nieocenionym świadectwem historycznym miasta. Realizacji tej inwestycji może nie tylko doprowadzić do zniszczenia tych budynków, ale także naruszyć spójność urbanistyczną tej części miasta, co skutkowałoby utratą jej niepowtarzalnych walorów historycznych i przestrzennych.	Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
73.	Prognoza OOŚ POŚ Rzeszów Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej s.118	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe”	Składam wniosek o wykreślenie przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej z Prognozy OOŚ POŚ Rzeszów.	Wprowadzenie wiaduktu nad torami, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową, będzie miało długofalowe negatywne skutki dla Rzeszowa. Intensywny ruch samochodowy w tym miejscu, sięgający 16 tysięcy pojazdów dziennie, zwiększy hałas i emisję szkodliwych substancji, takich jak tlenki azotu, co poważnie zagrazi zdrowiu mieszkańców, w tym dzieci i osób starszych. Współczesne standardy rozwoju miast opierają się na ograniczaniu ruchu samochodowego i poprawie jakości przestrzeni publicznej w centrum. Ten projekt nie tylko nie spełnia tych wymagań, ale także pogłębia problemy związane z zanieczyszczeniem powietrza i klimatem. Dlatego zwracam się o wykreślenie tej inwestycji z Programu Ochrony Środowiska oraz – szerzej – nierealizowanie jej.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
74.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 s. 113 7. Cele, kierunki interwencji ora	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Składam wniosek o usunięcie z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji „Budowa wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej”,	Planowana budowa wiaduktu między ul. Wyspiańskiego a ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej budzi poważne obawy związane z jakością życia mieszkańców. Generowany hałas oraz wzrost emisji zanieczyszczeń, w tym tlenków azotu,	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego s. 124, tabela 34 Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.		gdyż nie jest ona zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz jest sprzeczna z ogólnopolskimi wytycznymi w tym zakresie.	znacząco pogorszą warunki życia w tej gęsto zabudowanej okolicy. Szczególnie narażeni będą mieszkańcy osiedla, dzieci uczęszczające do pobliskich szkół oraz seniorzy. Tego rodzaju inwestycje nie przystają do współczesnych standardów rozwoju miast, które ograniczają ruch samochodowy w centrach na rzecz przestrzeni przyjaznych ludziom. Ponadto projekt wiaduktu zagraża dziedzictwu historycznemu, niszcząc cenny obszar stacji Rzeszów Staroniwa oraz wymaga wyburzeń, co jest całkowicie sprzeczne z celami neutralności klimatycznej oraz dobrostanu mieszkańców. Przypominam, że Rzeszów uczestniczy w programie: 100 neutralnych dla klimatu i inteligentnych miast do 2030 roku”. Inwestycja wiaduktu w centrum jest całkowicie sprzeczna z założeniami tego programu.	
75.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Zagrożenia hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta Strona 114,	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Skladam wniosek o uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 zasady nierealizowania nowych inwestycji, które generowałyby nadmierny hałas w centrum miasta, zamiast proponowania rozwiązań mających jedynie ograniczać – i to nieskutecznie – jego negatywne skutki.	Planowana budowa ekranów akustycznych przy inwestycjach drogowych, takich jak wiadukt nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Hoffmanowej lub Pułaskiego, znacząco zubaża estetykę przestrzeni miejskiej. Nowoczesne podejście do projektowania miast zakłada tworzenie przyjaznych, otwartych i zielonych przestrzeni, które podnoszą jakość życia mieszkańców i respektują historyczny kontekst. Ekrany w centrum miasta to przykład złego projektowania, które nie uwzględnia	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 3.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				potrzeby zrównoważonego rozwoju i harmonijnego kształtowania przestrzeni publicznej. Teren przystacyjny wymaga mądrej rewitalizacji, uwzględniającej priorytet dla ruchu rowerowego i pieszego, a także inwestycji w miejską zieleń w porozumieniu z Konserwatorem Zabytków. To teren wpisany w szerszy kontekst historyczny i urbanistyczny, wymaga ochrony i projektowania zgodnego ze współczesnymi standardami, nie zaś z archaicznymi koncepcjami wiaduktów z połowy XX w. Budowanie ekranów akustycznych w centrach miast jest oznaką, iż miasto chce realizować projekty niezgodne z ideą zrównoważonego rozwoju.	
76.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s. 148 11.7. Zabytki oraz dobra materialne	Działania wyznaczone w projekcie dla Miasta Rzeszowa mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	Planowana budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej negatywnie wpłynie na zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa z 1890 roku, naruszając jego unikalny krajobraz kulturowy. Realizacja tego projektu grozi także wyburzeniem zabytkowych budynków, co stanowi realne zagrożenie dla historycznej architektury tego miejsca.	Planowana inwestycja w postaci wiaduktu nad torami, łączącego ul. Hoffmanową z ul. Wyspiańskiego, stanowi poważne zagrożenie dla zachowania wartościowego zespołu budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa. Komplex, zbudowany przez Austro-Węgierskie Koleje Państwowe pod koniec XIX wieku, jest nieocenionym świadectwem historycznym miasta. Realizacji tej inwestycji może nie tylko doprowadzić do zniszczenia tych budynków, ale także naruszyć spójność urbanistyczną tej części miasta, co skutkowałoby utratą jej niepowtarzalnych walorów historycznych i przestrzennych.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.
77.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów Przedsięwzięcie: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej s.118	„Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe”	Składam wniosek o wykreślenie przedsięwzięcia: Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej z Prognozy OOS POŚ Rzeszów.	Wprowadzenie wiaduktu nad torami, łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanową, będzie miało długofalowe negatywne skutki dla Rzeszowa. Intensywny ruch samochodowy w tym miejscu, sięgający 16 tysięcy pojazdów dziennie, zwiększy hałas i emisję szkodliwych substancji,	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
				takich jak tlenki azotu, co poważnie zagrazi zdrowiu mieszkańców, w tym dzieci i osób starszych. Współczesne standardy rozwoju miast opierają się na ograniczaniu ruchu samochodowego i poprawie jakości przestrzeni publicznej w centrum. Ten projekt nie tylko nie spełnia tych wymagań, ale także pogłębia problemy związane z zanieczyszczeniem powietrza i klimatem. Dlatego zwracam się o wykreślenie tej inwestycji z Programu Ochrony Środowiska oraz – szerzej – nierealizowanie jej.	
78.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 s. 113 7. Cele, kierunki interwencji oraz zadania wyznaczone w programie ochrony środowiska Tabela 33. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ. Ochrona klimatu i jakości powietrza Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu Wspieranie inwestycji ograniczających emisję komunikacyjną, w tym dotyczących nisko oraz zeroemisyjnego taboru oraz infrastruktury transportu publicznego s. 124, tabela 34	Budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej	Składam wniosek o usunięcie z Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 inwestycji „Budowa wiaduktu nad torami łączącego ul. Wyspiańskiego z ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej”, gdyż nie jest ona zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska oraz jest sprzeczna z ogólnopolskimi wytycznymi w tym zakresie.	Planowana budowa wiaduktu między ul. Wyspiańskiego a ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej budzi poważne obawy związane z jakością życia mieszkańców. Generowany hałas oraz wzrost emisji zanieczyszczeń, w tym tlenków azotu, znacząco pogorszą warunki życia w tej gęsto zabudowanej okolicy. Szczególnie narażeni będą mieszkańcy osiedla, dzieci uczęszczające do pobliskich szkół oraz seniorzy. Tego rodzaju inwestycje nie przystają do współczesnych standardów rozwoju miast, które ograniczają ruch samochodowy w centrach na rzecz przestrzeni przyjaznych ludziom. Ponadto projekt wiaduktu zagraża dziedzictwu historycznemu, niszcząc cenny obszar stacji Rzeszów Staroniwa oraz wymaga wyburzeń, co jest całkowicie sprzeczne z celami neutralności klimatycznej oraz dobrostanu mieszkańców. Przypominam, że Rzeszów uczestniczy w programie: 100 neutralnych dla klimatu i inteligentnych miast do 2030 roku”. Inwestycja wiaduktu w centrum jest całkowicie sprzeczna z założeniami tego programu.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
	Tabela 34. Harmonogram rzeczowo-finansowy zadań własnych wyznaczonych w ramach POŚ.				
79.	Program Ochrony Środowiska 2025-2029 Zagrożenia hałasem. Poprawa standardów klimatu akustycznego na terenie Miasta Strona 114,	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. budowa ekranów akustycznych)	Składam wniosek o uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska na lata 2025-2029 zasady nierealizowania nowych inwestycji, które generowałyby nadmierny hałas w centrum miasta, zamiast proponowania rozwiązań mających jedynie ograniczać – i to nieskutecznie – jego negatywne skutki.	Planowana budowa ekranów akustycznych przy inwestycjach drogowych, takich jak wiadukt nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Hoffmanowej lub Pułaskiego, znacząco zubaża estetykę przestrzeni miejskiej. Nowoczesne podejście do projektowania miast zakłada tworzenie przyjaznych, otwartych i zielonych przestrzeni, które podnoszą jakość życia mieszkańców i respektują historyczny kontekst. Ekran w centrum miasta to przykład złego projektowania, które nie uwzględnia potrzeby zrównoważonego rozwoju i harmonijnego kształtowania przestrzeni publicznej. Teren przystający wymaga mądrej rewitalizacji, uwzględniającej priorytet dla ruchu rowerowego i pieszego, a także inwestycji w miejską zielen w porozumieniu z Konserwatorem Zabytków. To teren wpisany w szerszy kontekst historyczny i urbanistyczny, wymaga ochrony i projektowania zgodnego ze współczesnymi standardami, nie zaś z archaicznymi koncepcjami wiaduktów z połowy XX w. Budowanie ekranów akustycznych w centrach miast jest oznaką, iż miasto chce realizować projekty niezgodne z ideą zrównoważonego rozwoju.	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 3.
80.	Prognoza OOS POŚ Rzeszów s. 148 11.7. Zabytki oraz dobra materialne	Działania wyznaczone w projekcie dla Miasta Rzeszowa mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki.	Planowana budowa wiaduktu nad torami od ul. Wyspiańskiego do ul. Pułaskiego lub Hoffmanowej negatywnie wpłynie na zabytkowy kompleks stacji Rzeszów Staroniwa z 1890 roku, naruszając jego unikalny	Planowana inwestycja w postaci wiaduktu nad torami, łączącego ul. Hoffmanową z ul. Wyspiańskiego, stanowi poważne zagrożenie dla zachowania wartościowego zespołu budynków Stacji Kolejowej Rzeszów Staroniwa. Kompleks, zbudowany przez Austro-Węgierskie	NIEUWZGLĘDNIONO Uzasadnienie co do nieuwzględnienia uwagi znajduje się w pkt 1.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/ punkt/ strona)	Dotychczasowy zapis	Proponowany zmieniony zapis	Uzasadnienie uwagi	Czy uwaga została uwzględniona? Sposób jej uwzględnienia.
			krajobraz kulturowy. Realizacja tego projektu grozi także wyburzeniem zabytkowych budynków, co stanowi realne zagrożenie dla historycznej architektury tego miejsca.	Koleje Państwowe pod koniec XIX wieku, jest nieocenionym świadectwem historycznym miasta. Realizacji tej inwestycji może nie tylko doprowadzić do zniszczenia tych budynków, ale także naruszyć spójność urbanistyczną tej części miasta, co skutkowałoby utratą jej niepowtarzalnych walorów historycznych i przestrzennych.	

Uzyskane stanowiska oraz opinie organów wykorzystano przy konstruowaniu ostatecznej wersji *Programu*.

7 Podsumowanie i wnioski z przebiegu postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Programu ochrony środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Zgodnie z uzgodnionym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Podkarpackiego Państwowego Inspektora Sanitarnego zakresem i stopniem szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w niniejszym dokumencie dokonano identyfikacji, analizy i oceny oddziaływań generowanych zapisami projektu dokumentu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także na cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1478 ze zm.) oraz cele, przedmioty i zakazy obowiązujące w odniesieniu do form ochrony przyrody i otulin. Dokonano również szczegółowej analizy możliwości negatywnego oddziaływania przewidywanych przez projekt dokumentu zapisów na cele ochrony, przedmioty ochrony, integralność obszarów i spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w kontekście zapisów art. 33 ustawy o ochronie przyrody. Przeprowadzono analizę i ocenę oddziaływania generowanego zapisami projektu dokumentu na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych, w tym dokonano analizy możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Dokonano również analizy odporności ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu oraz oddziaływania zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektowanego dokumentu.

W Prognozie zestawiono informacje o zawartości, głównych celach dokumentu *Programu* oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami wyższego rzędu. W Prognozie sporządzono streszczenie w języku niespecjalistycznym. Przeanalizowano przewidywane znaczące oddziaływanie m. in. na ludzi, powietrze, wodę, powierzchnię ziemi. Uwzględniono oddziaływanie pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska podczas fazy realizacji jak i eksploatacji przewidywanych przedsięwzięć, w tym przeanalizowano narażenie na zanieczyszczenia powietrza i hałas. Następnie dokonano analizy rozwiązań mających na celu

zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym zdrowie ludzi, mogących być rezultatem realizacji niniejszego Programu. Zestawiono również istniejące problemy ochrony środowiska.

Przeprowadzona analiza wykazała, że wdrożenie Programu będzie miało pozytywny wpływ na środowisko i jego zasoby, a przyjęte założenia oraz planowane działania mogą spowodować poprawę istniejącego stanu środowiska i warunków życia mieszkańców powiatu.

Podczas realizacji niektórych zapisów Programu może dojść do ujemnego wpływu na określone elementy środowiska i mieszkańców powiatu. Wpływ ten będzie jednak chwilowy lub krótkotrwały i głównie związany z procesem budowlanym, który ma charakter lokalny.

8 Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.

Przeprowadzona analiza oraz wynikająca z niej ocena zapisów Programu pozwala na stwierdzenie, że realizacja przedsięwzięć zawartych w w/w dokumencie nie wywrze negatywnego wpływu i spowoduje poprawę stanu środowiska. Wariantem alternatywnym jest brak aktualnego dokumentu Programu skutkujący brakiem polityki środowiskowej, co rodzi zagrożenia dla ochrony środowiska.

9 Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Realizacja Programu nie wywoła transgranicznego oddziaływania, stąd nie przeprowadzono postępowania, dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029”.

10 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* Prezydent Miasta Rzeszowa zobowiązany jest sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania Programu, które następnie przedstawiane są Radzie Miasta. Po przedstawieniu ww. raportu Radzie Miasta, należy przekazać go do organu wykonawczego województwa. W projekcie Programu wskazano propozycje wskaźników efektywności realizacji Programu, które pozwalają ocenić zmiany ilościowe i jakościowe jakie nastąpią w środowisku w wyniku realizacji zaplanowanych działań, a zatem odstąpiono od nakładania konieczności realizacji dodatkowego monitoringu skutków realizacji Programu.

Należy stwierdzić, że „Program Ochrony Środowiska miasta Rzeszowa na lata 2025-2029” sporządzony został zgodnie z obowiązującymi przepisami.